

18 Ekim 1985
18. Oktober 1985
Nummer 68

15 GÜNLÜK GAZETE
Redakt.: Moltkestr. 45
4100 Duisburg 1
Tel: 0203/34 03 97
Tlx: 855705 inmed d

Türkiye Postası

F.ALMANYA: 2,50 DM
FRANSA: 7.- FF
BELÇİKA: 50.- BF
HOLLANDA: 3.- G
İNGİLTERE: 70 Pence
DANİMARKA: 10.- KRn
İSVEÇ: 8.- KRn
AVUSTURYA: 20 S
İSVİÇRE: 2,5 Sfr

Postvertriebstück Gebühr bezahlt A1319D

Rogers tehlikeli bir Amerikan planıyla geldi

Bir süre önce ülkemize gelen NATO Başkomutanı General Rogers, ABD yönetiminin tehlikeli bir planını beraberinde getirdi. Türk ordusu ve ABD Çevik Kuvvetleri'nin ortak manevrasına katılan Amerikan generali ordu üst düzey yetkilileriyle yaptığı görüşmede Türkiye'de konuşlanmasını öngörülen F-16 filolarına ait uçaklara (72 uçak) atom başlığı takılmasını istedi.

● Yazısı Sayfa 3'de

Nobel Barış ödülü Doktorların

Nobel Barış Ödülü'nün Doktorlar Birliğine verilmesi kararının gerekçesinde, "Bir nükleer savaş sonrası dünyanın uğrayacağı felaketi bilimsel olarak açıklayan doktorlar Barış Hareketi'ne paha biçilmez katkıda bulundular. Bu bilimsel katkıyla dünya barış mücadelesinde bir adım ileriye atıldı."

Yeni Sovyet önerileri dünya kamuoyunda olumlu karşılandı

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Genel Sekreteri Gorbacov ekim ayı başında Fransa'ya yaptığı ziyaret sırasında SSCB'nin yeni barış önerilerini açıkladı. Fransız televizyonunda da ayrıntılı olarak açıklanan bu öneriye göre sadece yeni silah üretiminin durdurulması değil, eldeki silahların da yüzde 50 oranında azaltılması istendi. Sovyetler Birliği'nin yeni barış girişimi Birleşmiş Milletlerin 40. Genel Kurulu'na katılan Dışişleri Bakanı Şevardnadze tarafından ABD yönetimine ve uluslararası diplomatlara anlatıldı. Gorbacov'un bu silahsızlanma önerisi iyi niyetli politikacılar ve devlet adamları tarafından destek gördü. Örneğin bağılantısız ülkeler adını Hindistan Devlet Başkanı Rajiv Gandhi, eski ABD Savunma Bakanı Mc Namara, İngiliz İşçi Partisi lideri Mortimer bu öneriyi desteklediklerini açıklarken SPD de Federal hükümeti önerileri ciddiye almaya çağırıyor. Gorbacov ayrıca Fransa ve İngiltere'yi Sovyetlerle aynı silahsızlanma görüşmeleri yapmaya çağırıyor.

● Yazısı Sayfa 9'da

DGB Eylem Haftasında 1000'in üstünde toplantı, gösteri ve miting yapılıyor

DGB saflarında yürüyoruz

Foto: France Press Camera

Alman Sendikalar Birliği'nin Eylem Haftası çeşitli kentlerde yapılan açılış toplantıları, yürüyüş ve mitinglerle başladı. Mainz'daki mitinge 10 bin yerli-yabancı işçi katıldı. Sendika başkanları ve DGB yöneticileri yaptıkları konuşmalarda federal hükümetin işsizliğe karşı önlem almasını, her alanda sosyal hakları kısıtlamasını ve sendikaların gücünü kırmaya çalışmasını kınadılar. Bu hafta sonu birçok kentte yapılacak merkezi yürüyüşlere Türkiyeli işçiler de yoğun olarak katılacak.

● Yazısı Sayfa 7'de

Krupp bir yandan işçi çıkarmayı planlarken bir yandan yeni iş siparişleri veriyor

Krupp işçileri işsizlik tehditi altında

Krupp tekelinin Duisburg-Rheinhausen'daki işletmesinde de 1120 işçiyi çıkış vereceği belirtildi. Böylelikle Krupp Yönetim Kurulu Siegen, Duisburg, Bochum ve Düsseldorf'daki işletmelerinde toplam 3.500 işçi çıkarılacak. Bu sayı on maddeli planın üç maddesinin uygulanması sonucu ortaya çı-

"Herkes bir sarı el çizebilir"

DGB Gençliği ve onun dergisi "ran"ın başlattığı yabancı düşmanı ve ırkçılığa karşı kampanya kamuoyunda geniş ilgi gördü. S.O.S. racisme kampanyasının bir parçası

Ödül alan birliğin kurucuları olan Sovyetler Birliği Kardiyoloji Ulusal Araştırma Enstitüsü'ne verildi.

Ödül alan birliğin kurucuları olan Sovyetler Birliği Kardiyoloji Ulusal Araştırma Enstitüsü'ne verildi.

İrtica

SON haftalarda "İrtica" konusu Türk gazetelerine manşet olmaya başladı. General Evren İstanbul Üniversitesi'nin açılışında gençleri gericiliğe karşı uyardı. Millî Güvenlik Örgütlerinin irtica konusunda "çok gizli" bir rapor hazırladıkları söyleniyor. Belli ki irtica tehlikesi tartışmaları gündemde kalacak.

GERİCİLİKLE mücadele etmek isteyenlerin ilkin neyin gerici olduğunu belirlemesi, hedefi açık seçik göstermesi gerekmez mi? Bu yapılmadan gericiilik tehlikesinden söz etmek hedefsiz atışa benzer.

KİMIN gerici, kimin ilerici olduğunu nereden anlayacağız? Sakalından mı, bığından mı? Yoksa kılık kıyafetinden mi? Başörtüsü bağlayan gerici, modaya uygun giyinen ilerici mi oluyor? Tek kelimeyle: Gericiiliğin ilericiğin kıstası ne?

İLERİCİLİK de, gericiilik de yerine ve zamanına göre değişen şeylerdir. Bugün Türkiye'de demokrasi için, memleketinde bir kişinin veya bir azınlığın değil, halkın söz sahibi olması için çalışmak ilerici iktidardır.

İNSANLARA ne düşüneceğini, neye inanacağını zorla kabul ettirmek isteyen zihniyete karşı vıdan ve fikir hürriyetini savunmak, inanana da, inanmayana da saygı gösterilmesini istemek ilerici iktidardır. Kılığı kıyafeti ne olursa olsun, Türkiye'de fikir ve vıdan hürriyetinin baş düşmanı 141-142 ve 163. maddelerin kaldırılması için çalışan ilerici iktidardır.

İNSANLARA yüz yıllarca geri götürülecek, belki de büsbütün yok edecek bir atom savaşını kıskırtmak gericiiliğin en katmerlisidir. Savaş tehlikesine karşı, barış ve silahsızlanma için mücadele etmek ise ilerici iktidardır.

GERİCİLİK yurdumuzu Amerikan tekellerinin dünyayı ele geçirme planlarına alet etmektedir. İlericilik ise ülkenin bağımsızlığını savunmak, Türkiye'nin bir barış ve hürriyet diyarı olması için çalışmaktır.

GERİCİLİK, Turgut Özal gibi IMF emriyle ülke ekonomisini altüst ederek milyonlarca yurttaş işsizliğe ya da boğaz tokluğuna çalışmaya mahkum etmek, insanları zorla ahlaksızlığa itmektedir.

GERİCİLİK işkence ve eziyeti engizisyonu aratmayacak kadar devlet politikası haline getirip polisi alıkıran-başkesen yapıp halkın tepesine dikmektedir.

BU kistaslardan hangisine vurursak vuralım, Evren de devamı 2. sayfa

Türkiye Postası

Foto: Manfred Scholz

Yabancılar daha fazla vergi alınmak isteniyor

Federal Vergi İndirimi, Yasası Yönetmenliği'ne ve eyalet yönetmenliklerine göre işçilerimizin Türkiye'deki eşi ve çocukları vergi karnesi düzenlemesinde göz önüne alınmayacak.

• Yazısı Sayfa 5'de

Türkü öldüren polis serbest

Bu yılın ocak ayında Güney Almanya'daki Villingen kentinde polis tarafından öldürülen altı çocuk babası Cevat Karacaylı'nın katili polis sadece bir yıl hapis cezasına çarptırıldı. Polis bu cezayı da çekmeyecek. Eğer ileride tekrar suç işlerse bu ceza ona eklenecek. Karacaylı ya karşı zor kullanılan diğer polis de hafif para cezasıyla kurtuldu. Mahkemenin bu kararı basın ve demokratik kamuoyu tarafından protesto edildi.

Gazetemizin de daha önce bildirdiği gibi Karacaylı'nın bir havalere nedeniyle atılması üzerine çağırılan polis onu "polis cenderesi"ne almıştı. Karacaylı bu şiddet sırasında boğularak ölmüştü.

Kazanılmış güveni geliştirmeliyiz

TKP Genel Sekreteri Haydar Kutlu Federal Almanya'daki 65. yıl kutlamasından ve çeşitli kentlerde işçilerle görüşmesinden sonra Batı Berlin'e geçti. 3 ekim günü Batı Berlin Sosyalist Birlik Partisi (SEW) tarafından düzenlenen kutlama töreninde konuşan Haydar Kutlu gazetemizin sorularını da yanıtladı.

• Yazısı Sayfa 4'de

Türkiye Postası Gençlik Yılı Yarışması tanıtma broşürü çıktı

Gazetemizin altı dalda yapılan ve 31 Aralık 1985 gününe kadar katılabilen olan 1985 Gençlik Yılı Yarışması'nın afişleri çıktı. Okullarda, dernek ve gençlik merkezlerinde, asılmak üzere hazırlanan bu afişler Türkiye Postası, Gençlik Yarışması Servisi, Moltkestr. 45, 4100 Duisburg adresinden istenebilir.

Terörle mücadele Reagan'a korsanlık için bahane oldu

Ortadoğu'da ABD ve İsrail'in körüklediği bunalım bölgesi tehdit etmeye devam ediyor. Son günlerdeki olaylar bu bölgenin tehlikeli gelişmelere açık olduğunu gösteriyor. İsrail Hava Kuvvetlerine bağlı uçakların Tunus'taki FKO karargahına bombalamaları, Lübnan'da 4 Sovyet diplomatın kaçırılması, Achille Lauro yolcu gemisinin 4 Filistinli tarafından yolundan çevrilmesi, ABD savaş uçaklarının bu olayı düzenleyenleri yakalamak gerekmesiyle bir Mısır uçağını zorla Sicilya'daki bir NATO üssüne indirmeleri en son tehlikeli gelişmeler. Bir biri ardından gelen ve özellikle Lübnan'ı hedef alan kanlı provokasyon eylemlerinin ise sonu gelmiyor. FKO karargahının bombalanması bu iki dev-

letin bu yolda hangi uç noktalara varabileceklerinin açık bir kanıtı. Tunus'taki FKO karargahına yapılan saldırı tüm dünya tarafından kınanırken, ABD'ce anlayışla karşılanmadı bu ülkenin dünya kamuoyunu nasıl hiçe saydığını bir kez daha belgelemekte. Bu durum karşısında Özal hükümetinin tutumu tam bir sorumsuzluk ve iki yüzlülük örneği. Hükümet bir yandan İsrail'in son saldırısını göstermelik bir biçimde protesto ederken, öteyandan da Ortadoğu'yu kan ve ateşe boğan kanlıklarla işbirliğinden çekinmiyor. Köln Radyosu'nun bir haberinde açıkladığı MIT-MOSSAD-CIA işbirliği bu yüz kızartıcı tutumun bir belgesi.

• Yazısı Sayfa 9'da

İrtica

Özal da yalnızca bugün yaşayanlar arasında değil, yarım asırdır ülkemizde gelmiş geçmiş generilerin en püsküllü-südlür. Hal böyleyken baş gerici Evren paşa neden gençliği gerici tehlikesine karşı uyarmak lüzumunu hissetti?

EVREN'İN yapmak istediği manevrayı keşfetmek zor değil. Diktatör hazretleri kendisine karşı gittikçe güçlenen toplumsal muhalefeti bilmek istiyor. Sol güçlerden dindar çevrelere kadar uzanan bir muhalefet cephesinin doğmasından ürüyor. Gerici-ilericilik tartışmaları sayesinde yaratılacak bir kordocuğu sayesinde bu muhalefeti birbirine düşürüp parçalama işi hesaplıyor.

EGER bu manevrayı görebiliyorsa üstümüze düşen de bellidir: Ayakları havada, bugünkü mücadeleden kopuk ilerici-gerici tartışmalarıyla demokrasi güçlerinin bölünmesine izin vermemek.

KONUYU yalnız siyasal düzeyde, siyasal görev olarak almak da eksik olur. Diktatörlüğü yıkıp demokrasiyi kuracak güçlerin birliği sağlayabilmek için fikrsel düzeyde başlanacak büyük işler var. Böylesi bir birliğin fikrsel temelleri ancak ulusal tarihimizin bütün olumlu, ileri öğelerini bulup çıkararak, bugün savunduklarımızın tarihteki köklerini, kaynaklarını ortaya koyarak kurulabilir.

KEMALİSTLERİN, dindarların, komünistlerin, Türk ve Kürt yurtseverlerinin birliği ancak Türkiye tarihinin bütün kazanımlarına dayanırsa güçlü olur.

EVREN'DEN ders alalım: onun demokrasi güçlerini bölmek için sarfettiği çabanın on mislini birlik için harcamak boynumuzun borcudur.

Türkiye Postası

Lider kimmiş!

A Kabaklı 25 Eylül tarihli Ter-cüman Gazetesinde Lider kim-di adı yazsınca dedi faşist ideolojisi göre lideri tanımlar-ken büyük eserlerini şöyle ta-nımlıyor: "Türk tarihinde ilk de-ta milyonları apan gençlik bü-yük karakter, büyük fikir ve ide-ale bağliik imtihanı vemiştir. Allah şükür tek bir fire olma-dan ayyakta kalmıştır. Easen gizli veya saklı, kanun dışı veya devlete millete karşı en ufak bir niyet ve davranış sözkonu-su olmadıgından ne ihbar ya-pan birisiçikmiş, ne de pişman-lığa saplananlar bulunmuş-tur..."

Dostlar, acaba gerçekten Tür-

n'm halkımız artık bu tür kof ve yalan sözlerle inanamayacak ve sözün ona liderlerine gereken sayın patlatacaktır.

1977'de işçilerimiz kendi bay-ramlarını kutlarken onlara acı-masızca saldırıp katleden, 1978'de K.Maraş halkına karşı yapı-lan jenosit hareket, İTÜ'de gir-gilen katliam, Ankara Balgata'tı Tıp insanlarına, Cumhuriyet savcısı Doğan Öz'ü, gazeteci A. pekiyi'yi, işi sınıfımız, DISK'ın lideri Kemal Türker'i, zindanlar-da teslim olmak bilmeyen Nec-mettin Büyükkaya'yı, Mustafa Hayrullahoğlu'nun... hunharca katletmeler Evrenler. Özal ve yasallığı ilan ettiginiz lideriniz faşist Türkes dedi mi?

OKUYUCU POSTASI

Ya Irak'taki Kürtler?

Türkiye Postası Türkiye'deki Kürtlerin bahsediyor, İnsan Hakları Komisyonu'nun şikayet ediyor. İy ama ya Irak'taki Kürtleri unuttunuz mu? Ben size ya-zayım biraz da onlarla alakadar olunuz.

Bakin, Saddam Hüseyin'in başkanlığındaki Baas Partisi'nin geçtiğimiz ramazan ayı içinde 599 Mülüman, Kürt kardeşlerimizi şehit ettiler. İdam edilecek arasında Kürdistan ulemaından Seyyid Muham-met Hasan Hakim de var. Bunden başka Seyh İsmail Arif ve Kerkük'ten Seyh Ramî Tushor-ma da dahil Seyyid M. Hasan Hakim ailesinden 90 ferdî ile birlikte 1983 yılının Mayıs ayın-dan beri zindanda tutuluyor. Seyyid M. Hasan'ın ağır işken-ce altında öldürüldüğü bildiril-di. Irak Kürdistan'ın en cepu-lî yerlerinden idamları Ebu Ge-reih Kerkük Musul'daki özel askeri hapishanelerinde yapıldığı açıklanıyor. 1975'ten bu ya-na Kürt köylerini üçte ikisini tahrip ettiler. 100 binden fazla

Kürt köylüsü köylerini terketti-ler. Bu yıl Haziran ayı içinde Irak ordu birlikleri Karadağ, Sango, Ağca, Sürde, Cebbari bölgelerindeki 52 Kürt kö-yünü tahrip ettiler. Kürdistan'da 20 binden fazla 300 bin dola-yında Kürdün hapishanelerde olduğu bildirildi. İşkence ettik-leri, kadınlara tecavüz ettilerli biliniyor. Irak Kürdistan'nda Kürtlerle Irak Baası Partisi arasında çatışmalar devam ediyor.

Niye bu haberleri gazetesiz **Türkiye Postası**'nda yayınlamı-yor? Çok üzülüyorum. Size daha yazacağım var ama daha ileride yazacağım. Bu yazmış oldu-ğumu burada Kürt kardeşlerimiz de duysun ve okusunlar.

Sezal Yılmazkaya/Gensingen

Değerli okuyucumuz, Bu tür olayları haber almamız her zaman mümkün olmuyor. Haber geldiği zaman elbette ki yayınıyoruz. Size teşekkür eder, haberlerinizi bekleriz.

Türkiye Postası

Evren Paşa geçti başa

Bundan beş yıl önce yani 12 Eylül sonrası zindan dönen bir tandıkla konuşmuştum. Halkın 12 Eylül cuntasına karşı tavını anlatıyordum. Tam beş yıl sonra aynı arkadaşla yine konuştuk. Beş yıl önce şöyle "12 Eylül gelmeden önce anarşist olaylar her gün sokaklarda üç-beş can alıyordu. Öğrenciler okullarına gidemiyor, halk korku-ndan sokağa çıkamıyordu. Oysa Evren Paşa başa geçti, bunlar bitti. Korkulu günler geçirdi kadi. Herkes istediği yere kolunu sallaya sallaya gidebiliyor" di-yordu.

Anlatıkları doğru idi. Çünkü sokak anarşisi bitti, devlet ter-haberi yoktu. Artık sokaklarda değil de zindanlarda, hücreler-de... Dur emrine ymadı, sözüm ona apartmanların atladı, kara-kolda intihar etti. Haklılar bunlar

mişler Türkiye'yi çiftliğe. Bir de işini yaptırıcaksın ve Alman-çılar için iş. Ben de iznini bitirmeden döndüm. Taham-mül edilir gibi değil". Ben he-men sordum. "Bu duruma halk ne diyor?" Arkadaşım başla-ı anlatmaya. "Halk da bikişmiş bu ya-santıdan. Artık hergün televiz-yonda, anarşistler, hainler, bö-lükler laflarının ağızda öğ-nenmesine alışmış ve kulak asmıyorlar. Çünkü halk yapam derdinde. Karını doyuracak ekmek istiyor, iş istiyor. Halk herşeyi biliyor fakat yine de se-şini çıkarmıyor. Çünkü eşiğü ucuya tükenmek korkuyor. 12 Eylül'den sonra başa geçen Evren Paşa'nın herşeyi dizele-tedğine inanmışlardır. Oysa şimdiki kezaletlerin başını E-vren çekiyor" diyerek bitirdi söz-lerini.

Halkın'dan bir okuyucu

Çocuklar

Sabah saat 04.00'de An-kara'da yolcuların boşaltıl-dığı otobüs terminaline gi-riyoruz. Hava soğuk. Eşim ceketini giymemi söylüyor. Buvullarımı almak için ben önden iniyorum. Tam karşı-da bir çöp yığını var. Daha doğrusu bir çöp yığını diye düşünüyoruz. Fakat Türk-ye'ye geldiğimizden bu ya-na öyle şeyler gördüm ki, çöplüğün orada olmasını keyfi bir takım zorluklar çıkarta-caklarına aklım yatmıyordu. İşçi köylü devletin işçi ve köylülere eziyet edeceğine inanmı-yordum.

Gördüğüm manzara şu: Beş küçük çocuk, beş küç-çük yavru birbirlerine eme-ku sanımlar ve sabahın so-ğuşundan korunmaya ça-lıyorlar. Dakikalarca ayrıla-mıyordum oradan. Ve düğ-ünüyorum, hiç mi soran, gö-ren yok. Çocuklarımıza ver-len değer bu mu? Utanıyo-rum çocuklardan. Ve onlara söz veriyorum. Sizler kurtu-lana kadar...

Ertuğrul/Heilbronn

Bulgaristan'dan geçerken

Bu yıl Türkiye'ye izine gitmeye karar verdiğimizde hangi yol- gideceğimiz konusunda epeyce düşündük. Aylardır gazetelerde Bulgaristan'dan geçenlerin çe-şitli zorluklara karşılaştığını oku-duk. İster istemez bu propagan-da bizde etkilemişti. Bir münib-üle iki aileden oluşan 8 kişi yola çıktık. Yol arkadaşım Bul-garistan yolundan endişeliydi. Ben ise ısrarlı idim. Bulgarların keyfi bir takım zorluklar çıkarta-caklarına aklım yatmıyordu. İşçi köylü devletin işçi ve köylülere eziyet edeceğine inanmı-yordum.

Derken Bulgaristan'a girdik. Gümrükte hiç bir zorlukla karşı-lamadık. Bize hayırlı yolculuklar bile dilediler. O zaman arkadaş-la göz göze geldik. Korktuğumuz insanlar bize hayırlı yolculuklar

diliyordu. O moralle yola koyu-lduk. Sofya'ya geçtikten biraz sonra ağır yükten minibusün üzerindeki bagaj kırıldı. Baş pa-şın ne yapacağını düşünenken hemen yanımızdan bir polis ara-bası geçiyordu. Kendisini dur-burdur ve durumu anlattık. Biraz düşündükten sonra kendisini ta-kip etmemizi söyledi. Eski ve bozuk arabaların olduğu bir de-poya geldik. Bize bir minibus göstererek "Bu bagajı alın al-zınlını da buraya bırakın" dedi. Arkadaşla birlikte, kaç para vere-ceğiz dedik. Keşken komşu de-di. Doğrusu hepimiz şaşırık. Bu zor durumumuzda bizden ne istese vermeye hazırdık. Bana göre Bulgarlar hakkında o yargılı olan arkadaşım ve eş i bin durgu-lar etmeye başladılar. Allah razı olsun, tuftuğun altın olsun v.s. Ve devamla görüyormusunuz bu insanları ne kadar kötü bil-dik. Halbuki bunlardan iyisi yok-muş, diyerek oradan ayrıldık. Şimdi tüm eşe dosta bu unu-tulmaz işliyi anlatmaya başla-dık. Demekki görüp yaşayınca her sözün inanmak doğru de-ğilmiş. Pratikte gördüğümüz bu so-mut yardım bize dostumuzu ve düşmanımızı iyice belletti.

Yıldırım Durgun/FRANKFURT

OKUYUCU SÖZLERİNDEN SECMELER

Öğrenmeli çocuklardan

Çok şeyler öğrenmeli çocuklardan. Silah yapmasını biliyorlar en azından. Ya tahtadan, ya kağıttan, ya çamurdan Yapsalar bile öldürmezlerdi insan.

Çok şeyler öğrenmeli çocuklardan Yapmazlar ki işken- İnsanlara Acıtsalar bile canlarını birbirlerinin Olurur yaptıklarına kendileri pipman

çocuklardan. Tanımyorlarkı sömürdüyü Diyeilm gördüler yorgun birini Yorulmuş gibi olurur kendileri Çok şeyler öğrenmeli çocuklardan Dil farkı, din farkı Ne yazık ki! Dosttur onlar için bütün insanlar. Paylaşmasını bilirler ekmeklerini. Çok şeyler öğrenmeli çocuklardan.

Dostlar, acaba hepimiz için yazılmasını ilan ettiğiniz bildirizi takip Türkiye değil mi?

Kabaklı bey sen ve o liderini dokümanınızın kanını, işlediğiniz cinayetlerin hesabını, bir gün mutlaka vereceksiniz. Ve bir gün mutlaka ama mutlaka yargılanacaksınız.

İLAN

Ayrıntı otlan gibi mebusların, bakanların, başbakanların hattında devlet başkanlarının gereğinden fazla bol bol çıktı; Nazımların, Hasan Hüseyinlerin, Ruhi Su'ların pek az yetiştirdiği gittikçe çoraklaştırmak istenen ülkemizde büyük insan, değerli dost, eşsiz sanatçı Ruhi Su'yu yitirdik. Türkiye halklarının başı sağ olsun.

Kuzey Ren Vestfalya Sanatçılar Derneği SAN-DE

NOT: Bu ilan yurtdışından gönderildiği gerekçesiyle sıkıyönetim izin vermediği için Türkiye gazetelerinde yayınlanmamıştır.

İsviçre-Basel'den bir okurumuz

Parti Militanının El Kitabı: 1

KONSPIRATİF ÇALIŞMA ÜZERİNE

Fiyat: 3,80 DM

İsteme adresi: Ermiş Verlag Postfach 101018, 4300 Essen 1

Türkiye Postası

Adi-Soyadı:
Adresi:

Ülkesi:

Abone ücretini **Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität**, Konto-Nr. 219-004090, BLZ 350 500 00, Sparkasse Duisburg-Kaisersberg hesabına yazdırın ve bu abone fişi ile birlikte havale makbuzunuzu **Türkiye Postası Abone Servisi, Moltkestr. 45, 4100 Duisburg 1** adresine postalamışınız.

Abone bedeli

F.Alm Belçika Danim Fransa İngiltere Hollanda İsviç

6 aylık 30 DM 80 BF 120 Km 85 FF 8,40 € 35 G 95 Km

1 yıllık 60 DM 1200 BF 240 Km 170 FF 16,80 € 70 G 190 Km

Türkiye Postası: 15 günde bir çıkar **Herausgeber:** Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität e.V. Donaustr. 1, 1000 Berlin 44 **Verantwortlicher Redakteur:** A. Söyemeroğlu **Anschrift der Redaktion:** 4100 Duisburg 1, Moltkestr. 45 **Banka Hesabı:** 4100 Duisburg 1, Moltkestr. 45 **Druck:** Plambek & Co. Druck und Verlag GmbH, 4040 Neuss, Xantenstr. 7 **Ankara:** Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität, Konto-Nr. 219-004090, BLZ 350 500 00 **Sparkasse:** Duisburg-Kaisersberg **Abone Kopulları:** Federal Almanya ve Berlin'de 6 aylık (12 sayı) 30 DM, 1 yıllık (24 sayı) 60 DM. **İletişimlikler:** Fransa-Paris Tel: 1-258 26 90 **İsviçre-Basel** Tel: 061-221591 **Hollanda-Den Haag** Tel: 070-890336 **İngiltere-London** Tel: 01-8816514 **Danimarka-Kopenhag** Tel: 01-707506 **İsviç-Stokholm** Tel: 08-367576 **Batı Berlin** Tel: 030-6246092

İki haber

19 Eylül tarihli Milliyet Gazetesi'ni okuyorum. Bir haber şu: Güney Haliç Kanalizasyon Projesi Arıtma İstasyonu temel atma töreninde Özali'den esnafı protesto ediyor. Esnafın dükkanları mühürlenene bir kitle. İçlerinden bir kadın haykırıyor "1 aydır açız, işyeri istiyoruz". Kadının arkasından esnaf haykırıyor "Temel değil, işyeri istiyoruz".

Gazeteyi okumaya devam ettim. Bir haber de şu: Prof. Adıkcı'nın şöyle demiş: "İdamların kalmasına karşıyım. Memleketin birleşme için toprak altında yatan azınlık katli ömrü boyu beslemek olur mu?"

İki haber üzerine düşündüm. İdam ettikleri, idam etmek istedikleri, onların anarşist dedikleri halkın esnafın, kadının emek, işyeri istemi için herşeyi göze almış gençler, işçiler, aydınlar, kadınlardır. Ve eğer memleketimizde halkımız süte değil, çaya talmı ediyorsa bu Adıkcıların, Sabancılarını, Evrenlerin, Özallarınsa şupudur. Zaten istedikleri de budur. Onların ağababalarının, Amerika'nın istediği de budur. İsterim ki iki haber de olsa bunlar üzerine sizler de düşünün, çevrenize okutun, onları da düşündürmeye çalışın.

Essen'den bir okuyucumuz

Hep gençlik yılını mı bekleyelim?

Ne zamandır okuyorum **Türkiye Postası'nı**. Dedim ki artık ben de varlığını belli edeyim sizlere. Ben Atina'da biraz yazar, biraz çizer (Kendi çapımda) bir küçük insanlık yaşamına devam ediyorum memlekettin ayn. Tek tesellim **Türkiye Postası**, memleket haberleri ile dolu gazetemiz.

Size yazdığım destanım-dan iki parça hediye etmek istiyorum. 1979 yılında 11 yaşındayken yazmıştım. Şimdiki sizlere ve üyanan gençliğimize bir selam, bir merhaba olsun.

Yalnız bir iki sözüm var siz yöneticilere. Neden yamın sayfanıza yüzü gençlerce ayırmıyorsunuz? Hep gençlik yıllarını mı bekleyelim sesizli duyurmak için?

Güneş yalvardı ölsün diye faşistler, Ay yalvardı yönetimi ele geçirsün diye işçiler Güneş üzüldü Düşünceler düşündü birleşelim diye Birlikten çok doğar diye bir ses geldi taze derinlerden. Ama kimse çıkmıyordu evinden Kimi evde dinlenir perom Kimisinde işçi marsı, Kimi evde yenir bonfile, Kimisinde emek zor. Salkım söğüt ağlar kız at düştü diye

Analar ağlar kimseler duymadan oğullar öldü diye.

Atina'dan bir okurumuz

Atina'dan bir okurumuz

Ölürler yaptıkları kenderleri plâman

Çok şeyler öğrenmel

El kapısında yazarken kalemlimle hasretini Hatırlatıyor bana sürgündeki Memleketimin Nazım

Hikmet'ini ve Yaşayan Aşk Zamanısını Memleket hasretini yüreklerimde Bir yazadı insanını memleketimin Bir çalar söylerdi memleketimi Hepsini de benim gibi yüreklerimde Memleketimin hasretini

Hasret gidermek

Çocukları, çocukları, çocukları, çocukları

Ağlamasını bilirler, gülmesini de

Selahattin Büyükoğlu / F. Almanya

Gurbetteki hasret

Bir dilim ekmek, Bir parça memleket peynirliyle Hasret gidermek Bir hoş olur otlu peynirini, Bir bardak tatlı çayla yemesi

Yaşarsın parça parça memleketini

Kokar buram buram sarması Hatırlarsın otu yapan eleri Türkü söyler gibiler dillerde Şir gibi sergilenir gözlerde Hasret gidermek Bir parça memleket peynirliyle.

Selam hasretine yandığım Pamuk yüzlü, başı peçem Gidermek için yorgunluğumu Dizek başımı koduğum Kalverengi gözlerimde sevgi umudum Yüreğinde evlat sevgim Bazen aşılayan gözlerin Bazen yanan yüreğin Benim için havaya kalkan ellerin

İçimde açtı yara hasretin Selam hasretine yandığım

Z. Sümer/Argenteuil

Ausländer Komite Rhein-Sieg kuruldu

Geçtiğimiz günlerde Troisdorf kentinde onbeş kişilik küçük bir grup Almanya, Yunanistan, Yugoslavya, Türkiye, Kırgızistan bir araya gelerek bir dernek oluşturdu. **Ausländer Komite Rhein-Sieg** adını alan bu dernek biz kurucularına Frankfurt Appelden miras kaldı.

Bilindiği gibi, geçtiğimiz yılın kasım ayında Frankfurt Appel'in çağrısıyla FAC genelinde kırkçılı, yabancı düşmanlığına karşı yabancılar için haklar istemi bir eylem düzenlenmişti. Bu eylem tam da İçişleri Bakanı Zimmermann'ın yeni yabancılar yasasını meclise getirme arifesinde gerçekleşti. Oluşturduğu kamuoyu ile geçici de olsa Zimmermann'a geri adım attırmak kalmadı, kamuoyuna yabancılar konusunun duyulduğuna da getirdi, geride çok olumlu bir iz bıraktı.

Çalışma programında bölgede onaltı yer örgütü ziyaret etme kararı var. Bu örgütlerle; a) Zimmermann'ın tekrar meclise getireceği yabancılar yasa-

sına karşı çıkmak, b) Yabancılar başta seçim hakkı, eşit haklar istemini gündemden indirmeleri, c) Yabancıların yer pratik sorunlarına yardımçı olmak, d) Yabancı düşmanlığına karşı durmak konulan görüşülecek. Yönetim kurulu aynı konularla bir dizi de parlamentaryat ziyaret etmeyi deneyecek.

Daha şimdiden komitenin bölgedeki saygınlığı artmış durumda. Yerel basında bir hayli ilgi buldu. Bölgemizde bir hay-

li politikacı SPD'lisinden yeşilci, komünist, CDU'suna kadar atılan adımı olumlu buldular, komitenin istemlerini desteklediklerini belirttiler.

Önyargıların kalkmasına, yerli ve yabancı işçilerin birliğin pekişmesine katkıda bulunacağına inandığımız bölgeyi çalışmalar her bölgede olmalıdır.

Ausländer Komite Rhein-Sieg
Y.K. Troisdorf

Nizamiye kapısında

Bu yaz iki arkadaş Türkiye'ye gittik. Edirne'de arkadaşımın abisi askerlik yapıyordu. Terhisine az kalmıştı. Amacımız onu da alıp yola çıkmak. Nizamiye kapısına vardığımızda bir albay ve bir asteğmen bizi karşıladı. Ziyaret saatinin bittiğini söyleyince Almanya'dan geldikimizi, arkadaşımızın yarı terhis olacağını söyledim. Bunun üzerine albay görüşebileceğimizi, yalnız bizim Kapıkule'den geldikimizi anda mecur kaldığımız şeylerin olduğunu anlattı. Biz de bunu bildiğimiz, razı olduğumuzu anlattık. Bize çay ikram ettiler, biz de viski ve sigara verdik.

O arada nöbetçilerin arasında kasa saçlı sivili bir gençti. Albaya yanına çağırıldı. Sivil geldiğinde asteğmen kim olduğunu sorup, yerli terhis olduğunu öğrenince niye izin alıp girmedin diye iki tokat apterbest bıraktı.

Bunun üzerine albay kapıkulilere "Aylar önce düğün nöbet tutuyordunuz? Ya cantasında bomba olan bir anarşiste" diye bağırdı. Bana dönerak "Bunların hepisi ayı, hepelerinden bir adam olamaz" dedi. Nöbetçileri Kürtü.

Özali Amerika dönüşü daha çok çocuklar karşıladı. Nedeni de çocuklar için başına 80 TL almışlardı. Adamlar da 1200 TL aldılar. Şehit Bakırköy ve Beyoğlu ANAP Teşkilatı.

Mühlacher'den bir okuyucumuz

Bu senaryoyu hatırlayacaksınız

ALI SÖYLEMEZOĞLU

Turgut Özal Ankara'da yaptığı basın toplantısında "Sovyetlerin boğazını tutuyoruz" demiş. Tercüman da bu sözleri pek beğenmiş olacak ki, alıp 13 ekim tarihli yurtdışı baskısına manşet yapmış.

İnsan bazen tek bir cümleyle cıbbiliyetini ortaya koyuverir. Özal'ın başına gelen de bu. Sözleri bir başbakanı değil, olsa olsa bir haydutla yarışır. Bu ne biçim dış politika anlayışı? Türkiye'nin onun bunun boğazını tutan bir devlet olması bir marifet mi? Başkaları da bizim boğazımızın tutmaya kalksa bunun sonu neye varır? Ülkenin geleceği böyle mi güvence altına alınır?

Bir söz üzerinde bu kadar durmaya değmez diye düşününler olabilir. Fakat iş sırf bu sözlerle kalmıyor. Tam şu günlerde Türkiye'deki Amerikan üslerinin geleceği ile ilgili, Türkiye yeni yeni Amerikan silahlarını yerleştirilmesiyle ilgili görüşmeler sürdüyor. Birakan kamuoyunu, cuntanın kendi eliyle seçerek kurduğu parlamento bile ABD ile nelerin pazarlığının yapıldığını bilmiyor.

Geçenlerde Türkiye'nin oğlunun 15 milyon liraya mal olan ve MHP'nin mitingine dönen sünnet düğünü yapıldı. Bu düğünde MHP'lerin bizzat Türkiye'nin de katılmasıyla sahneden edikleri bir türkünün nakaratı şöyle: "Türk bayrağı Moskova ve Washington'a asılsın, Dünya alem Başbuğ Türkiye'ye kurban olsun".

Fağlat ideolojinin bang ve insanlık düğmanı özünü bu kadar isabetle iki satırda dile getirdikleri için MHP'leri kutlamak gerek. Şunlara bakın: Türkiye bütün dünyaya istila etmek için ırsat koyalıyan bir millet olarak göstermek için ellerinden geleni yapıyorlar. Bu da yetmiyor, bütün dünyayı tek bir kişiye, Başbuğ Türkiye'ye kurban ederiz diyorlar. Adamlar put-perseleri de geçiriyor. Bu da Müslüman gençlerin. Bu zihniyetin İslamiyetle nasıl bağdaştığını açıklayabilen varsa beri gelsin.

Bu düğünden sonra orada şeref misafiri olarak hazır bulunan Ahmet Kabak'ın "İste Lider" diye Türkiye'li gökleri çıkardığını da unutmayın.

Türkiye'yi yüceltmek için çıkmak isteyenlere kendi sınırlarını içinde yapacak iş mi kalmadı? Yoksulluğu, coheleti, işsizliği yenmek, memleketimizi sağla sola akırmaktan kurtarmak uğrunda mücadeleyle değer hedefleri değil mi? Boşuna soruyoruz. Bunların niyeti gençleri memleket uğrunda seferber etmek değil, düşüncemizi unutturmuş, Başbuğ'un emrini gözü kapalı yerine getiren robotlar haline sokmak.

Bu senaryo bir kere daha oynanmış. Türecik zehiriyle sarhoşlaştırılan Erzur ve Talat paşaları Osmanlı Devleti'nin Alman emperyalizminin peşinden hareketleri maceralara sürüklerini tarih yazıyor. Bugün yeniden hakımızın gözünü sövenizle kapattık ülkemizi ABD'nin hesabına bir dama taşı gibi ateşlere almak istiyorlar. Özal, Tercüman gazetesi ve MHP'leri aynı telden çalıyorlar. Tempoyu tutanaş ABD emperyalizmi.

Özal basın toplantısında "Rusya kuvvetli Türkiye istemez" dedi. 17 Eylül tarihli Milliyet gazetesinin manşeti bu sözleri yalanıyor.

"İdam cezası 20. yüzyılın yasalarının silinecektir"

Yaşam hakkını ortadan kaldıran bir ceza

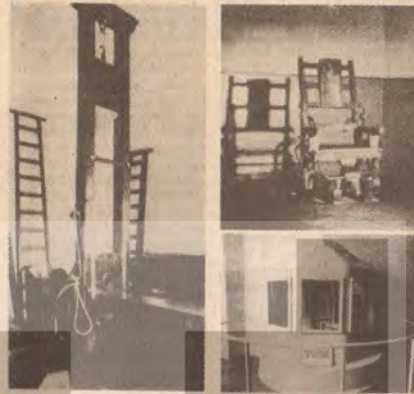
İnfaz gecesi saat 02.00 sıralarında bir askeri araç bizi Merkez Kapa Cezaevine götürdü. Orada bizi bir odaya aldılar. Daha sonra da cezaevi müdürünün ofisine götürüldük. Odada Necdet'ten başka, infaz savcısı, karar veren mahkemenin iki üyesi, cezaevi savcısı ve doktor vardı. Burada Necdet ailesine mektup yazıp yazmayacağını sordu. Kabul edilmesini üzerine verilen kağıda yazmaya başladı. Savcı "biraz çabuk olun zamanımız dar" deyince "Tabii elbette" dedi ve yazmasını sürdürdü. Mektubu yazdı, katladı, üzerine bahasının adını yazıp savcıya teslim etti. Kararın özeti okunduktan sonra tutavale gitmek istediğini söyledi. Gidip geldikten sonra beyaz gömleği giydi. Koluna kelepçe takacakları sırada kolundaki saat ve cebinde bulunan 185 lira parayı verdi. Kelepçe bileklerine takıldıktan sonra infaz gözcüğünün üst düğmesine basmasını söyleyip "Hiç de güzel olmaması" dedi. Sephaya doğru yürüdü. Ortada bir masa ve üzerinde de bir sandalye vardı. Saat 3.40 sulardı. Cella ipli boyuna geçirilmeğe çalışırken, o bir boyun hareketi ile kafasını ipli iğnesine soktu. Etrafa şöyle bir baktıktan sonra "kahrolsun fasizm" dedi. Bir kez daha bakındı aynı sözleri yineledi. Bu arada cellat sandalyeyi çekti. Necdet'in ayaqların masanın üzerine geldi. Necdet kendi çabasıyla ayaqlarını masanın üzerine sürüyor boğuşa başladı. 20 dakika asıldı kaldı. Sonra doktor muayene etti. İndirilebilirsin dedi... ve indirildi.

8 Ekim 1980 günü Necdet Adı'nın Ankara Merkez Cezaevine getirilmesinin idamını avukat Mehdi Bektaş Nöke Derişine böyle anlatıyordu. 12 Eylül rejimiyi birlikte çeşitli cezaevlerinin avlularında bu sahneye tam 27 kez kanak olundu.

İdam cezası 20. yüzyılın yasalarının silinecektir. Geleceğin hukukunun bugünden uygulamak ne güzel... (V. H.)

Avrupa'da idam

İdam insanı tümüyle ortadan kaldırmaya yönelik bir cezadır. Bu ceza biçimi ne yazık ki hâlâ bir çok ülkede uygulanıyor.

Eski yıllardan bu yana uygulanan infaz şekilleri: Giyotin, asmak, balta ile kafa kesmek, gazodası, elektrikli sandalye.

nyordu. Montegu gibi kimi düşündürür ölüm cezasının bir nevi kutsal'tan ibaret bulunduğunu, hasta bir toplum için bir nevi ilaç gibi düşünülmeli gerektiğini belirtir. Voltaire ve Beccaria gibi düşünürler ise "ölüm cezası hiç bir hakka isnat etmemektedir. Vatandaş aleyhine alın edilmis bir hür. Cezaların şiddeti hiçbir zaman suçları önleyemeyeceğinden ölüm cezası faydalı değildir" diyorlardı.

18. yüzyıldan bugüne idam cezasının kaldırılmasını isteyenlerin sayısı arttı ve bir dizi ülkede idam cezası kaldırıldı. Victor Hugo'nun 1832 yılında bir idam mahkumunun aklı için Avusturya imparatoruna yazdığı mektupta şu dizele, benüz gerekçesiyle de bu yolda küçümsemecek mesafeler alınmıştır.

"İdam cezası 20. yüzyılın yasalarının silinecektir. Geleceğin hukukunun bugünden uygulamak ne güzel... (V. H.)"

dayanarak gözden geçirdiğimizde öncelikle idam cezalarının, ceza hukukunun ana prensibi olan "usulduruna", "saçlıya yeniden toplama kaldırma" ilkesi ile çelişmekte olduğunu görüyoruz.

Ölmüş bir insanı usuldarlık söz konusu olmayacağına göre bu cezayla amaçlanan yalnızca yok etme istemidir.

Diğer taraftan ölüm cezaları suç işlemeyi önleyici bir etki yapmamaktadır. Yapılan araştırmalara göre, yıllar önce idamların halkın huzurunda yapıldığı dönemlerde toplumdaki suç işleme oranı idam sevdelerinde arasında daha düşüktü.

Interpolün araştırmalarına göre ise 1964'te idam cezasını kaldırmış ülkelerde cinayet oranı her 100 bin kişide 2,7 iken, idam cezalarını şiddetle uyguladığı ülkelere oran 4,3 durt.

Eğer gerçek idam cezaları caydırıcı bir etkisi olsaydı, yasalarında bu cezaya yer veren ülkelerde adam öldürme eylemlerinin, idam cezası olmayan ülkelere kıyasla daha az olması gerekirdi. Oysa sayısal değerlere de bakıldığında gerçek durum tam tersidir.

İngiltere'de Albert Pierpoint isimli bir cellat şöyle demiş "Yakın gelecek yüzyıla infazdan bir tekniğin bile gelecekteki bir cinayeti önlemiş olabileceğine asla inanmıyorum. İdam cezası kanamca infam kamuoyundan başka hiç bir şey yaratmamıştır."

Yakınan öldürülen bu nedenle mağdur olanların acağını dindirmek konusunda gelince; hiç bir ceza ve hiç bir uygulama kaybedilen insanı geri döndüremeyecektir. Bütün hukuk tarihi gösteriyor ki intikam duygularıyla hareket etmek şiddetle şiddetle cevap vermek top-

luma huzur getirmeyecek. 1974 affından yararlananları baş suçlu ilan edip, ülkeyi 12 Eylül ortamına bu kişilerin getirdiğini iddia edenlere en iyi cevabı sağ görüşlü hukukçu Prof. Sulhi Dönmez veriyor. "30 Nisan 1974 affından önce cezaevlerinde 55.152 tutuklu ve hükümlü olduğu bu sayının 6 yıl sonra 60.185'e çıktığı, aradan geçen 6 yıllık süre içinde Türkiye nüfusunun 6 milyon artışı gözönüne alındığında, bu 1974 affından yararlananların bir daha suç işlemeldiklerini kanıtıyor.

Neden idamlara karşıyız

Ölüm cezası yaşam hakkını ortadan kaldırır, insanlık dışı her iki taraf içinde, asla yapılmaz bir cezadır. Yapılacak en ufak adli bir hata da bir insan yok edilecektir. Ölüm cezasına geri dönüş, davayı yenileme, hataları düzeltme imkanı olmayacaktır. Çağdaş hukukta bir kural vardır. "Bir masum insan cezasızlığa uğratılarak hukukun yüzüne serbet kalsın" idam cezası bu anlayışa bağdaşır mı?

Üstelik bugün ülkemizde 12 Eylül 1980'den bu yana yetkisz, Ekl-la mahkemelere, işkence altında alınan ifadelerle, pısmıklık yasaından yararlanıp kendi kellesini kurtarmak için suçlu başkalarının üzerine atılanları ifadeleryle verilen idam kararları ve bu şekilde karar veriliş yapılan 27 infaz var.

Ne dediler?

Ankara Baro Başkanı Atilla SAV:

Tarihin denliklerinden gelen ıygarılığa beşlik etmekle övünme devletimiz, anayasalarımızdan uzaklaşarak ölüm cezası-

dir. Ancak bu cezanın varlığının büyük ölçüde caydırıcı nitelik taşıyacağı için bir bugünkü şartlar altında ceza menkubesi arasında bulunması lazım gelir düşüncesini taşıyoruz.

geriye dönüş söz konusu değil. Bir hakimlerin insan hayatının da kumulamız bir değer olduğuna inanıyor. Bu nedenle ölümünden sonra da öldürülmüş insanı yoruyor.

Sovyet yardımında aslan payı bizim

Roger çantasında tehlikeli bir Amerikan planıyla Ankara'ya geldi

ABD baskı yapıyor

NATO Rogers'umutları Amerikalı general Rogers aracılığı ile Türkiye şimdikiinden daha da tehlikeli bir noktaya itilmek isteniyor. Milliyet gazetesinin 8 Ekim 1985 tarihli baskısında yer alan ve gerek Türk Genelkurmayı, gerekse general Rogers tarafından üstü kapalı bir biçimde de olsa **değer**lanan bu habere göre ABD Türkiye'ye dört filo (72 uçak demek) F-16 "verilecektir" ve bu uçakların 500 km menzilli atom bombası başlıklı roketlerle donatılmasını istiyor.

Bugüne kadar Türkiye'de atom bombası taşıyan "Honest John" füzeleri vardı. Bu füzelerin menzili 40 kilometredir. ABD hükümeti bir süre bu füzelerin eskidiklerini bahane ederek topraklarımızda daha uzun menzilli silahlar yerleştirmek ve böylece Türkiye'den Sovyetler Birliği'ne yönelen atom saldırısı tehdidini artırmak istiyor. Eğer ABD'nin istediği olursa F-16'lara takılacak 500 km menzilli roketlerle (F-16 uçaklarının menzillerinden de 1000 km olduğu dikkate alınır) Sovyet topraklarını (başkent Moskova dahil) önemli bir bölümü yurdumuzdaki Amerikan atom bombalarının etki alanına girmiş

Modernize edilmiş ABD tankları

ve Türkiye de kuşkusuz kendilerinin savunmak için önem alacak olan Sovyetler açısından bir numaralı hedef durumuna sokulmuş olacak.

Böylece ABD Türkiye topraklarını Sovyetler'e saldırı makine olarak kullanma olanaklarını alabildiğine genişletirken bir Sovyet karşı saldırısı da kendi üzerinden bizim üzerimize kaydırmış olacak.

Bu nedenle geleneksel olarak NATO'yu savunan bazı çevreler bile yeni ABD planlarını kuşkuyla karşılıyorlar. Nitekim başında çıkan haberlere göre Londra'daki Uluslararası Stratejik Araştırma Enstitüsü (IISS) Başkanı Alfred Alanya'nın Sesi Radyosu'nun 23 Eylül 1985 tarihli yayınında bu konuyla ilgili "şunları söyledi: "Türkiye yeni füzeler almadan çok

kaldırma yöneli bir cezadır. Bu ceza biçimi ne yazık ki hâlâ bir çok ülkede uygulanıyor. 18. yüzyılda insanlık (hümanist) felsefi akımlarla birlikte ölüm cezasıyla ilgili tartışmalar yeniden gündelik kazanıyor, cezalarla şiddetin yanlışlığı tartışılmaya başla-

Avrupa'da idam

Kısaca kısacık yani dişe dize, göze göz ilkesinin çabıca kabul edilerek gerilerde kaldığı çeşitli ülkelerde idam cezaları kaldırıldı. Yasaların tamamen kaldırılmayan ülkelere ise uygulanmaz oldu. 1848 yılında Fransa pıkarıldığı bir yasa ile siyasi suçlarda idam cezasını kaldırdı. Hollanda 1870, İsveç 1921, Danimarka 1930, Finlandiya 1949 yılında idam cezasını kaldırdı.

Bugün, Avusturya, İngiltere, İtalya, Fransa, İspanya, Federal Almanya, Demokratik Alman Cumhuriyeti, İzlanda, Lüksemburg, Norveç, Portekiz, Nikangua, Brezilya, Kolombiya, Dominik Cumhuriyeti, Ekvator, Fiji, Uruguay, Venezuela, Honduras gibi ülkelere idam cezası yoktur.

Türkiye'de idam

Ne yazık ki peşpeşe bir çok ülke idam cezasını yasalardan kaldırdırın Türkiye tam ters yönde gitmektedir. Özellikle 12 Eylül darbesinden sonra verilen idam cezasının ve yapılan infazların birden bir artmasıyla ülkemiz dünyada

tarafından emeklemlerinden geriye bırakılan beşliklik mekelle önen devletimiz, anayasaların aradığı, uluslararası ölm cezasını kaldırmış olan Batılı devletlerden daha az kültürlü daha az uygar değildir. "Kani kanla yıkamayız" deyiminin benimsenip yerleştiği ülkemizde, ölüm cezasını kaldırılması, artık toplumsal bir gerek haline gelmiştir.

MDP, Ülkü SÖYLEMEZOGULU:

Türk hukuk sisteminde böyle bir ceza vardır. Bu nedenle şimdiki tartışmaya açılması ihtiyacı duyuyoruz.

DYP, Hüsamettin CİNDÖRÜK:

Idam cezalarına karşı değilim. Çünkü bu ceza kaldırıldığı takdirde kan gövdeyi götürür... Bir hukukçu olarak idamın caydırıcılığı düşünürüm.

RP, Ahmet TEKDAL:

Ölüm cezalarını kaldırılmasının doğru olmadığı kanaatindeyim. Elbetteki insan hayatına son vermek en kötü bir netice-

şartlar altında ceza menkesi olan ölüm cezası, uluslararası ölm cezasını kaldırmış olan Batılı devletlerden daha az kültürlü daha az uygar değildir. "Kani kanla yıkamayız" deyiminin benimsenip yerleştiği ülkemizde, ölüm cezasını kaldırılması, artık toplumsal bir gerek haline gelmiştir.

HP, A. Güven GÜRKAN:

Idam cezasının infazıyla ilgili meclis oylamalarında HP milletvekillerinin büyük çoğunluğu infaz lehinde oy kullanmıştır. Böylece de ölüm cezasına karşı olduklarını dolaylı olarak belirtmişlerdir. TBMM infaz için onay bekleyen çok sayıda ölüm kararının ertelenmesinden ve bir af yasaşı kapsamı içinde bu ereleniminin hukuk-sallaştırılmasından yanayım. Bu infazların bir caydırıcılık etkisine sahip olduğunu düşünmüyorum.

Türk Tabipler Birliği Dr. Uğur CİLUSUN

Ancak amacı yaşatmak olan bir meslek mensuplarının öldürmeye onaylaması düşünülemez. Biz cezaların "İslah etmek" amacıyla yönelik olduğuna inanıyoruz. Ölüm cezası, ortadan kaldırılmak, yoketmek demektir. Neyi ıslah edecek, kaldı ki yapılan bir hata durumunda

Şartlar altında ceza menkesi olan ölüm cezası, uluslararası ölm cezasını kaldırmış olan Batılı devletlerden daha az kültürlü daha az uygar değildir. "Kani kanla yıkamayız" deyiminin benimsenip yerleştiği ülkemizde, ölüm cezasını kaldırılması, artık toplumsal bir gerek haline gelmiştir.

SODEP, E. İNÖNÜ

Karşı karşıya bulunduğumuz konu bir af yasaşının çıkarılmasıdır. Bu af yasaşı idam cezasından da kapsayacak fakat bunları yaktırmış olanlarla ilgili. Onun için ben ağırlıklı bu konu üzerinde tutulmasını istiyorum.

T. Mimar Mühendis Odalar Birliği: B. TANIK

Toplumsal yapıda insanı suçla iten yığınla atmen varken bireyleri teker teker en şiddetli biçimde cezalandırmak çözüm değildir. Kaldı ki bugün arkadaşlarımızın ihbar edenler nedamet getirdi diye salıverilerek öyle veya böyle onca yılın cezaevinden geçirildikten sonra "muhbir olmadın sen hiç kullanmadın, ıslah olmadın, seni asalım" demek ne ölçüde olumlama taşıyor. Bu nedenle idam cezasının affedilmesinden ve cezaların birimi olmaktan çıkılmasından yanayım.

SODEP-HP af ve insan hakları komisyonu'nun basın açıklaması

Türkiye'de işkence vardı

12 Eylül 1980 tarihinden bugüne kadar artarak süren insan hakları ihlalleri ve işkenceler, resmi makamların aksini iddia etmelerine karşın artık gözlerden saklanamaz hale geldi. 7 ekim tarihinde Köln radyosu'na açıklanan, sansüre uğradığı için Türkiye basınında yer almayan SODEP-HP af ve insan hakları komisyonu'nun ortaklaşa düzenledikleri basın toplantısında, Prof. Cahit Talas Türkiye'de işkence var olduğunu söyledi. Resmi makamların işkence iddialarını reddetmelerine karşın, bunun doğru tutanakları ve avukat tutanakları tarafından çürütüldüğünü belirten Talas, konuşmasında "Tek tip işkence karnesi, 12 Eylülün vatan ve uluslararası toplumca işkenceye dönüştürüldü. 20 yıllığına avukatlarca düzenlenmiş bir tutanak bu durumda açık bir delil oluşturmaz. Metris Cezaevinde bir bilimsel tutuklu tek tip elbise giymek iste-

Şebinkarahisar İlçesinde Özcan Altın, Ruhi Tan, Ömer Vatan polislerin yaptığı işkenceyi anlatıyorlar.

dikleri halde kendilerine buna karşı geliştirilmiş işlemi yapmak istemiyoruz. Bu işkence, daha şiddetli yasa dışı uygulamalara hedef olmaktadır. Cezaevi yönetimleri işkence uygulamalarından çekinmemektedirler.

Bekir Durumlardan, suçlamaların doğru olup olmadığını hükümetin araştırması ve cezai yasa ile

inden kusur olmaları cezalandırılmalı, yasa dışı işlemler son verilmelidir" dedi.

Talas tutukluların zaman zaman savunma haklarından yoksun bırakıldığını sık sık da duruşmalardan dışarı çıkarıldıklarını anlattı. Halkın Parti Genel Sekreteri Yardımcısı Cüneyt Canver de Türkiye'de işkence-

nin var olduğunu yeniden vurgulayarak, Adalet Bakanı Nejat Eldem'in de 5136 işkence olayı tesbit edildiğini rakamsal olarak açıkladığını hatırlattı. Canver daha sonra "Bunlar adli mercilere intikal eden rakamlardır. Adli makamlara intikal etmeyen daha nice sayısız işkence olayı olduğuna hepimiz, onlar da biz de biliyoruz. İşkence genellikle siyasi subeler ve emniyet müdürlüklerinin alt katlarında yapılmaktadır. Bülal ağacı tabir edilen yerlere asılmakta, sakatla-fakaya yatırılmakta, elektrik verilmektedir. Yakınlarımız ırzına geçmekle tehdit edilmektedirler. İşkence olaylarını üzerine gitemektedirler. 12 Eylül öncesi- nin tek suçları bu çocukları göstererek suçlarını onlardan alması kalkıyorlar. Bunların hesabı mutlaka sorulacaktır. Kurtulabileceklerini sanmasınlar" dedi.

Türkiye Postası redaksiyonu temsilci ve okurlarıyla toplantılara başladı

“Yazalım ne olursa olsun yine yazalım”

Türkiye Postası redaksiyonu okurlarına daha gelişmiş ve etkili bir gazete sunabilmek amacıyla temsilcileriyle ve okurlarıyla yakın ilişki kurmayı uzun süreden beri planlamaktaydı. Uzun dönemin de sona ermesiyle bu yön de adımlar attı. Bu anlamda bilgi alış verişinde bulunmak, sorunları ve görevleri gazeteleri yapanlarla -temsilcileri ve okurlarıyla- tartışmak için bir dizi görüşmeler yaptı. Önümüzdeki dönemde de bu görüşmeler ve toplantılar genişletilecek sürdürülecek. Redaksiyon geçtiğimiz günlerde bir toplantı nedeniyle F. Almanya'ya gelen Avusturya, İsveç, Hollanda, Danimarka ve Yunanistan'dan temsilci ve okurlarıyla görüştü. Ayrıca Türkiye Postası redaksiyonu 67. sayımızda duyurduğuna da yayınladığımız, F. Almanya'da bir bölgeden temsilci ve okurları bir toplantı yaptı. 6 Ekim günü Köln İşi Birliği'nde yapılan toplantıya Siegen, Düsseldorf, Wuppertal, Remscheid, Köln, Krefeld ve Duisburg Türkiye Postası temsilcileri ile Köln'den ve Troisdorf'tan okurlar katıldılar.

Tüm bu görüşmeler sonucunda ortaya çıkan, temsilcilerimiz ve okurlarımızın Türkiye Postası'na yönelik eleştirilerini, eksik ve olumlu buldukları yanları, önerilerini tüm okurlarımıza aktarmayı düşündük.

Temsilcilerimizin ve okurlarımızın özellikle üzerinde durdukları eleştirileri, eksik ve olumlu yanlarını ve önerilerini genel olarak başlıklar halinde toplamak mümkündür.

Gazetinin yazı dili

Gazetede yer alan haberyorum ve çeşitli yazılarda kullanılan dilin daha basit ve anlaşılır bir dil olması yönünde eleştiriler geldi. Haberlerde ve haber-yorumlarda peş peşe tekrarlardan yeraldığı, gazete üzeri alan tüm haberlerin dilinde genel bir dil bütünlüğünün sağlanması gerektiği belirtildi.

Türkiye Postası'nın demokratik isteyen en geniş yığılması sendikası, bu- zı dili ve konu seçimini titizlik- le oluşturması gerektiği vurgu- landı.

Somut sorunlara eğilmek

F. Almanya'da ve Batı Avrupa'daki güncel konulara daha geniş ve derinliğine yer verilmesi istendi. Bu konuda AIDS, emeklilik sigortası vb. konularda örnekler getirildi. Yurt dışındaki göçmen işçilerin sorunlarını, bölgesel haberlerin canlı bir şekilde verilmesiyle okurların gazete- den kenderini bulmalarının önemi vur- gulandı. Siegen temsilcisi, “Ben- ce eksiklik şu, insanlar en fazla kendi çevrelerindeki olaylarla il- gilenen, deneyim aktarmı istiyor- lar. Bölgeden arkadaşların sorunlarını bilmelerini gerekir. Somut sorunlara eğilmekte fayda var.” diyerek 67. sayımızda ken- derininden gönderdiği Siegen’le il- gili haberin bölgelelerinde çok ilgi çektiğini, gazetenin satışı etki- lediğini belirtti.

Gazete basıyda yer alan haber- lerin alımp yorumlandığını, bu anlamda gazete- de özgün, yaratıcı, sorunlara yönelik, artırma ve haberlerin yer almadığı yö- nünde eleştiriler geldi.

Köşe yazıları

Temsilciler ve okurlar görüşle- rini dile getirdikten, bir gazetesi- ke yazı yazılmasını oluşturdunu- belirlerek, daha ilginç, somut so- runlara yönelen, içeriklerini kö- şe yazıları beklediklerini vur- guldular.

Spor yazıları

Temsilci ve okurlarımızın bu- yu çoğunluğunun üzerinde dur- dukları bir eksiklik de spor yazı- ları idi. Türkiye’deki ve yurt dışındaki amatör ve profesyonel alandaki spor kulüpleri ve spor olayları üzerine yazılar, haberler, yorumlar talep edildi.

Geniş politik kesimlerden haberler

Köln’den daha önce de Türki- ye Postası’na yaptığı toplantılara

keleri tanıtıcı yazılarını ve sosya- list-kapitalist ülke karşılaşturma- larının olumlu olduğunu, bunla- rın sürdürülmesi gerektiğini be- lirtti.

Somut öneriler

Yurt dışında yaşayan göçmen işçilerin çocuklarının eğitim so- rununa ve sahip oldukları haklara ilişkin haber ve bilgilendirme ya- zılarının çıkması önerildi. Köln’den ve Troisdorf’tan bir okuru- muz, “F. Almanya’da çalışan işçi- lerin çocuklarının eğitim sorunu vardır. Anne-babalar eğitim ko- nusunda ne yapacaklarını bilmi- yorlar. Kendi haklarını da haberdar değiller. Bu konularda yazılar istiyoruz.” diyerek taleplerini dile getirdiler. Ayrıca Krefeld temsilcisi de F. Almanya’da dedi- ğer Batı Avrupa ülkelerinde yük- sek öğrenim gören Türkiye’li gençlerin sorunlarına eğilmeme- si istedi.

Çeşitli konularda yazı dizileri- nin yer alması da gelen öneriler- den- di. Bu konuda bazı okurlar ve temsilciler somut örnekler ver- diler. Örneğin, sosyalist sistemde spor anlayışı, Türkiye’de sınıf sendikacılığı ve günümüzdeki durum, F. Almanya’da sendika- cılık konularında yazı dizileri vb. gibi.

Köln’den bir okurumuz Türki- yelilerin Batı Avrupa’daki halk- lar kadar barış konusunda eğitim gösteremediğini belirterek, “Eğil- im olmak için silahlanmamız gerek” anlayışının hakim olduğunu, bu- nun kırılması için konunun geniş boyutlarla gazete- de incelenme- lak yer almasını istedi.

Sanat sayfasında ise çeşitli sa- nat dallarında eğitici yazıların yer alması, yurt dışındaki Türkiyeli sanatçıların sorunlarının işlen- mesi istendi.

Ayrıca kadın sayfası ve çocuk- larla yönelik yayınların yer alma- sı istendi.

Temsilcilerden okurlardan, Türkiye Postası’na

Türkiye Postası redaksiyonu

ve okurlardan gazeteyi her an- lamda haber göndererek, olayları bizzat yaşananların deneyimleri- ni aktararak, bölgelelerinde ko- runları bildirerek, çeşitli konu- larla yazılar yazarak beşlemele- rini, katkılarını sürdürmelerini istedi. Gönderdikleri haberleri özellikle resimlendirmelerinin habercilik açısından önemini vurguladı. Ayrıca bundan böyle de mektupla, telefonla olabilsen doğrudan eleştirilerini, önerileri- ni iletmelelerini istedi. Bu istekler üzerine söz alan Köln’den bir okurumuz gazeteyi okurların ve temsilcilerin her konuda beşlemele- rini gerektiğini belirterek Mev- lana’nın bir sözüni uyardı ve şöyle dedi: “Yazalım ne olursa olsun yine yazalım”.

Türkiye Postası’nın daha yaygın tanıtımı

Yapılan görüşme ve toplantı- larla Türkiye Postası’nın daha yaygın tanıtımı, abone kazanma ve satışı yükseltme konularında da bilgi alış verişinde bulunuldu. Temsilciler abone yaparken, yay- gın satışı düzenlenerek edindik- leri deneyimleri aktardılar. Kapı kapı dolaşarak Türkiye Postası sa- naitemilciler bu konunun çok önemli olduğunu, ama aynı oranın- da da sabır ve ısrarı istiyorlar. İşyer- lerinde, pazarlarda, gazete satışı- na yapılan, merkezi yerlerdeki bayilere vesileler gazetenin geniş tanıtımının sağlanması vur- gulan- dı.

Gazetenin daha geniş tanıtımı için temsilci ve okurlardan çeşit- li öneriler geldi. Bunların arasında da dayanışma geceleri düzenlen- mesi, tek sayfalık ucuz özel sayı- lar çıkartılması ve merkezi olarak Türkiye Postası ile dayanışma kampanyasının başlatılması öne- rileri vardı.

Redaksiyon için son derece ya- rarlı olan bu toplantılar zaman zaman aktarmayı sürdürecektir. Bir kez daha bu vesileyle tüm okurlarımızın gazeteye yönelik eleştirisi, eksiklik ve önerilerini me- ktupla, mektupla veya temsili- cileri-

Türkiye Postası TGP Genel Sekreteri ile bir söyleşi yaptı

“Daha çok şeyler yapmalıyız”

Türkiye Postası: TGP’nin 65. kuruluş yıl- dönümü toplantısını yakından sürüyor. Türki- ye Postası’na izlenimler geliyor. Biz siz- in izlenimlerinizi öğrenmek istedik. Klasik bir soru ama gecede neler hissettin- iz?

Haydar Kutlu: Açık söyleyemiyim ki, gece- den önce ben de herkes gibi bu gece nasil olacak, yığılmalı olacak mı, sorusunu soruyor- dum. Kimi somut göstergelere önceden sahip olmama rağmen bu soru vardı kafamda. Böyle bir sorunun olmasını doğal kabul etmek gerek. Çünkü partimizin açık ismi ile yapılan, denenebilir ki, ilk yığılma kararı toplantısı idi. Gecenin programını önceden açıklayamıştık. Geceye katılma çağrılar açık çağrılar ve propaganda yapmamıştık. Sonucu sizler de gördünüz. Yı- gınal çoksu oldu görkemli bir toplantı oldu. Salona girdiğimizde sevinç ve heyecana boğul- muştum.

Ancak aylardır kafamı kuralayan temel bir soru salona girdiğimizde yokolamamı tersine ar- mıştı. Konuşmamı hazırlamaya başlarken Ka- rarıydım: Halkımızı ilgilendiren her sorunu, ne kadar karmaşık da olsa, kapsamlı biçimde ele al- mayı çalışacağım. Ajitasyon yani ağır basan bir konuşma yapmayacağım. Böyle bir konuş- ma ne kadar kaçınılmaz da, onun olacak ve sıkı- ca elma tehlikesi taşıyacaktır. Acaba sıkımdan dlenilecek miydi, ağıllanacak mıydı? Konuşma- mın belli bir noktasına kadar soru kafam yor- mayı devam ediyordum. Ancak ilgili gösteren olumlu tepkiler almaya başladığımdan andan itibaren artık bu soru silindi ve ben rahatlıkla olarak konuşmamı sürdürdüm. Bildirdiğim za- manın insanın doğulandığını görenlerin huzur u- naverde içinde.

Türkiye Postası: Neydi bu inanç?

TKP Genel Sekreteri

Batı Berlin’de

2-4 ekim tarihleri arasında Batı Berlin Sosyalist Birlik Partisi’nin (SEW) davetlisi olarak Batı Berlin’e giden TGP Genel Sekreteri Haydar Kutlu Türki- yeli işçilerin en yoğun yaşadığı mahalleler olan Kreuzberg ve Neukölln’de incelemelerde bulunarak, işçiler, sosyal da- nişmanlar, öğretmenler ve si- yasi parti temsilcileriyle gö- rüşmeler yaptı. SEW Başkanı Horst Schmitt ve Haydar Kutlu SEW tarafından düzenlenen ve çok sayıda Türkiyeli ve Batı Berlinli emekçilerin katıldıkları “TKP ile dayanışma” top- lantısında birer konuşma yaptılar.

de başarmalıyız. Kendilerine açıkça söyledim: “TKP işçi sınıfının 65 yıllık partisi olarak elbette umutlu. Böylesi görüşte haklısınız. Ama bu umut bir anlayışla da olamazsınız. Beklemeyi ifade eder. Gözle bakarsanız bizi diğer burjuva partileri gibi bir parti olarak görmüş olursunuz. Oysa sizin bir parçasınız. Sizler eğer umutlanırsınız için aktif mücadeleye girmesizin o zaman tek başına TKP de birşey yapamaz. Biz sizinle var ve sizinle güçlünüz.”

Bizim parti olarak eksiklerimizi de dile getir- melerini istedik. Bize esas olarak bunlar gerek- liydi. Özetle söyleyince, bizim daha anlaşılır olmak için çabamızın farkındalardı. Ama bu yönde daha fazla çaba harcamamız bekliyor- lar. Kimi zaman özen göstermeden ifade etti- ğimiz şeyleri, çeşitli ifadeleri yakaalamışlar. Partili olmasalar bile eğitim istiyorlar. Yani eğitim ve aydınlatma çabalarımızı eksik bulu- yorlar. Günlük her sorunların çözümünde parti- mizi yanlarında görmek istiyorlar. Partimizin yığın önderlerini tanımak istiyorlar. Bunlar göze- toparılanlardır. Genel olarak kazanımlı güvni somut ifade biçimleri ile pekiştirmek gereki- yor. Bu noktada hem parti yönetimi olarak bize, hem de doğrudan yığınlar için çalışan örgüt ve kadrolarımıza çok iş düşüyor.

Demokrasi güçlerinin ve solun birliğinin gere- kilirliğini kavramışlar. Kavramanın da ötesinde açıkça örgütlenen bunu bekliyorlar. Özellikle solun sayısız bölzerden parçalanması olmasını anlamıyor ve buna kıyorlar. Kendi deneyimleri- le “her kafadan bir ses çıkıyor”. Bu açıdan Sol Birlik’i olumlu değerlendiriyorlar. Ancak so- ruları da çok doğu. Sol Birlik gazetesini çok dikkatle izlediklerini gördüm. Açıkça söylemeyi görev sayıyorum ki, olumlu bir adım, ama

di. Gazetinin demokrasî isteyen ve geniş yayınlara sevgililiği, bunu hedeflediği belirtilerek sevgililiği kesim dikkate alınarak ya-

Kâlin'den daha önce de Türkiye Postası'nı yayıptığı tutulmasına katılmış, gazetesinin aktif satışı yapan bir okurumuz sosyalist ü-

Postası'na Türkiye Posta redaksiyonu gelen eleştirileri, soruları, eksiklikleri yanıtladı. Temsilcilerden

eleştiriler, eksiklik ve önerileri tekliflen, mektuplara veya temsillerle ileterek bize bildirmelerini beklediğimizi belirttim.

Türkiye Postası: Neydi bu inanç? Haydar Kutlu: Lenin'in bir yansıması vardır.

İşçileri, yığınları çocuk yerine koymamak. Onların en karmaşık sorunları kavrayabileceğini inanmak. Aynı zamanda onlardan öğrenmek. Yığınlarla inanmak güvenmek herşeyden önce bu demektir. Yığınlarla gerçekten canlı bağları başka biçimde kuralabileceğini inanmıyoruz.

Yığınların gücü dedikimiz şey onların anlardaki gücü demek değil yalnızca. Hatta bu sonuçtur. Ondan önce onların istemleri ve iradeleri gelir. Eğer somut durumda onların istem ve iradeleri ile partinin istemleri uyum gösteriyorsa o zaman komünist parti gizlilik ve ne kadar zor koşullar altında olursa olsun, yığınların gücüne dayanıyor demektir. İşte partimizin bu büyük güç dayanmaya başladığını gördüm ki, bu pratikte yığın bağlarımızın güçlenmekte olduğunu anlamına geliyor. Bana ve tüm yoldaşlarımıza coşku veren gelecekte ilgili devrimci yimserliğimizi olağanüstü güçlendiren bu oldu. Simdi daha büyük bir mücadele enerjisi ile dolu olduğumuzu söyleyebiliriz.

Türkiye Postası: Sız Federal Almanya'da çalıştı postaları yazıptınız. Bu postaların sonuçlarını özetleyebilir misiniz?

Ölümler konuşmaz

bir soruşturmaya bağlı olduğu kuruluşları spekülasyonları reddetti. (The Times, 15 Ocak 1983)

— Arsan ve silah imparatoru olarak bilinen Renato Gamba hakkında geniş bilgi veren örgütün ileri gelen elemanlarından Raphael Reggie'nin cesedi Adige nehrinden çıkarıldı. (Hürriyet, 7 Aralık 1982)

Amerikan Merkezi Istihbarat Dairesi CIA'nın eski mensuplarından Waldo Dunderstein, Washington yakınlardaki bir binanın bodrum katında başına sıkılmış bir kurşunla ölü bulundu. (Milliyet, 1 Mayıs 1983)

Bunlar başına yansımış bizim derleyebildiğimiz bazı örnekler... Sonuçları açıklanmayan bütün bu olaylar, yalnızca birer rasyantı mı? Ama CIA'nın iyibilirdiği bir gerçek varsa o da öyle-in artık konuşamayacağıdır.

Haydar Kutlu: Lenin'in bir yansıması vardır. İşçileri, yığınları çocuk yerine koymamak. Onların en karmaşık sorunları kavrayabileceğini inanmak. Aynı zamanda onlardan öğrenmek. Yığınlarla inanmak güvenmek herşeyden önce bu demektir. Yığınlarla gerçekten canlı bağları başka biçimde kuralabileceğini inanmıyoruz. Yığınların gücü dedikimiz şey onların anlardaki gücü demek değil yalnızca. Hatta bu sonuçtur. Ondan önce onların istemleri ve iradeleri gelir. Eğer somut durumda onların istem ve iradeleri ile partinin istemleri uyum gösteriyorsa o zaman komünist parti gizlilik ve ne kadar zor koşullar altında olursa olsun, yığınların gücüne dayanıyor demektir. İşte partimizin bu büyük güç dayanmaya başladığını gördüm ki, bu pratikte yığın bağlarımızın güçlenmekte olduğunu anlamına geliyor. Bana ve tüm yoldaşlarımıza coşku veren gelecekte ilgili devrimci yimserliğimizi olağanüstü güçlendiren bu oldu. Simdi daha büyük bir mücadele enerjisi ile dolu olduğumuzu söyleyebiliriz.

Türkiye Postası: Sız Federal Almanya'da çalıştı postaları yazıptınız. Bu postaların sonuçlarını özetleyebilir misiniz?

Haydar Kutlu: Evet Federal Almanya'da Türküvli işçilerin yoğun olduğu hemen her yerdeyim. Burularda ezici çoğunluğu parti- li olmayan işçilerin oluşturduğu toplantılar yapıp. Her toplantıya 25-30 civarında işçi arkadaş katıldı. Bu toplantılar tek ya- ni bir konuşma değil. Karşılıklı söyleşi havasında samimi, sıcak bir atmosfer içinde geçti. Benim için çok önemli ve öğretici idi. O kadar ki, sonuçlarını hiç bir yansı dısta bırakmaksızın burada özetlemeye çalıştım. Ayrıca bu görüşmeler üzerinde dü- şündükçe yepyeni sonuçlar çıkarıyorum.

Boyle de olsa kısaca sorunuza yanıtlamaya çalışayım. Herşeyden önce yukarıda pece ile söylediklerimi bu görüşmeler pekiştirir. Diyebilirim ki, geçedeki konuşmam bu görüşmelerle katılan işçi arkadaşları tarafından nerede- deye özletildi. Ama daha önemlisi geceye katılmayanlar da, o konuşmadan tamamen habersiz olarak, dile gelen sorunlarda aynı sonuçları ben- den daha da canlı ifade ettirir. Diyebilirim ki, partimizin politikasındaki yeni açınımlar için bir bakıma referandum niteliği taşıdı bu görüşmeler. Sonuç kesinlikle olumlu- dur. Bu çizginin kararlılıkla sürdürülmesinde bize sonsuz bir cesaret aşıladı.

Belki de en başta söylenmesi gereken sonuç şudur. TKPYe güveni gördüm. Umur olarak bakıldığında, çok şey, belki de gücümüzü aşan ölçüde çok şey bekleniyor. Bu elbette sevindiricidir. Ama daha da çok, düşündürücü oldu benim için. Bu güvene yaygı olmak için şimdiye dek yaptıklarımız yetmez. Daha çok şeyler yapmalıyız. İkincisi yığınlara boş bir umut duy- du- da veremeyiz. Yapabileceğimizi söyle- melyiz, ama bunları mutlaka gerçekleştiremi-

Haydar Kutlu: Elbette oldu. Hem ülkedeki politik, sosyal durum ile ilgili olarak dile geldi, hem de Federal Almanya'daki koşullar ne- deniyle. Özellikle bizim "çürüme, yozlaşma" ola- rak nitelediğimiz durumun son bir yıl içinde çok canlı somut örneklerini sıraladılar. Diğer yandan toplantılarımıza genç, yaşlı ve kadın iş- çi arkadaşlar katılmıştı. Birkaç toplantıda ben- katılan arkadaşlara "dine inanırsan da var mı?" diye sormuştuk ve vardı. Belirtelim ki, on- larla çok iyi bir diyalog kurulmuş. İşte bu bile- şimdeki toplantılarımızın birkaçında kültür so- runu, Batı Avrupa'da gençlerimizin durumu çok canlı bir tartışma konusu oldu. Çok düşündür- ücü ve öğreticiydi. Daha sonra aydın dostlarla da ayrı bir toplantım olmuştuk. Bu da benim için çok değerli canlı izlenimler elde ettiğim bir toplantıdır. Orada da çok farklı yönlerle- ri bu sorun ele alındı. Üçüncü olarak gerek FAC' da ve Batı Berlin'de kardeş partilerin çeşitli düzeydeki yönetici ve aktivistleriyle görüştüm. Ve aynı konuyu ele aldık. Toplam olarak diye- bilirim ki, TKP olarak bu soruna açığı ve ana- lı- ları bir yaklaşımla gettirdik. Ama en nihayet bir yaklaşım. Konu ise olanca yakınlığı ile orta yerde duruyor. Sorunun çözümü bir yana, kav- ranması için çok geniş bir çevre içinde tar- tışılması zorunlu görüyoruz. Ayrıca herkesin katısına aç bir konu bu.

Türkiye Postası: Konuşmanızda ulusal de- ğerlerin, kültürel mirasın işçi sınıfı tarafından korunmasının öneminde değindiniz. Tarif di- şında yaşayan işçiler, gençler açısından bu konu özel bir önem taşıyor. Bu yönde gözle- mleriniz oldu mu?

Haydar Kutlu: Elbette oldu. Hem ülkedeki politik, sosyal durum ile ilgili olarak dile geldi, hem de Federal Almanya'daki koşullar ne- deniyle. Özellikle bizim "çürüme, yozlaşma" ola- rak nitelediğimiz durumun son bir yıl içinde çok canlı somut örneklerini sıraladılar. Diğer yandan toplantılarımıza genç, yaşlı ve kadın iş- çi arkadaşlar katılmıştı. Birkaç toplantıda ben- katılan arkadaşlara "dine inanırsan da var mı?" diye sormuştuk ve vardı. Belirtelim ki, on- larla çok iyi bir diyalog kurulmuş. İşte bu bile- şimdeki toplantılarımızın birkaçında kültür so- runu, Batı Avrupa'da gençlerimizin durumu çok canlı bir tartışma konusu oldu. Çok düşündür- ücü ve öğreticiydi. Daha sonra aydın dostlarla da ayrı bir toplantım olmuştuk. Bu da benim için çok değerli canlı izlenimler elde ettiğim bir toplantıdır. Orada da çok farklı yönlerle- ri bu sorun ele alındı. Üçüncü olarak gerek FAC' da ve Batı Berlin'de kardeş partilerin çeşitli düzeydeki yönetici ve aktivistleriyle görüştüm. Ve aynı konuyu ele aldık. Toplam olarak diye- bilirim ki, TKP olarak bu soruna açığı ve ana- lı- ları bir yaklaşımla gettirdik. Ama en nihayet bir yaklaşım. Konu ise olanca yakınlığı ile orta yerde duruyor. Sorunun çözümü bir yana, kav- ranması için çok geniş bir çevre içinde tar- tışılması zorunlu görüyoruz. Ayrıca herkesin katısına aç bir konu bu.

Sonuç olarak, FAC'da geçirdiğimiz 15 gün ve Batı Berlin'deki günlerimiz, 65 kurşun yıldırdı- mı gecemiz benim için unutulmaz anı ve ders- lerle dolu oldu. Bugünlerde bunları özümse- meye ve sonuçlar çıkarmaya çalışıyorum.

Bazı garip rasyantılar (!)

— Abdî İpecki'nin ablası ve enis- tesini trafik kazasında öldü. Tiyat- rodan dönen Mehmet ve Hayatı Aker'e geç 23.30 sıralarında İpecki'nin öldürüldüğü karakol duruşu yakınında Vali Konu- ğu caddesinde Mehmet Kartal idare- sindenki 34 RZ 354 plakalı otomo- bil çarpı. Otomobilin alanda ka- larak sürüklenen Abdî İpecki'nin ablası ile enistesine hastaneye kal- dırılarak yolda can verdiler. (17 Aralık 1982 günlü Türkiye gazete- leri)

— Paul Henze'nin İpecki gö- rüşmesine tek tanık olarak gös- terdiği eski Dişçileri Bakanı Pro- fesor Turan Güneş (61) İzmir yolcu gemisinde birdenbire ra- hatsızlandı ve kalp krizi geçirdi. Ancak kurtarılanı ancak gözle- rinin yumdı. (10 Nisan 1982 günlü Türkiye gazeteleri)

— Banco Ambrosiano'nun yü- nedini kurulu üyelerinden İtalyan banker ve çimento kralı Carlo Pe- centi, Montreal'de bir hastanede öldü. (The Times, 22 Eylül 1984)

— ABD'li Piskopos Marcin- kus'un başpiskoposluğu Vati- kan Bankası'nın ortağı Banco Ambrosiano'nun sahibi Roberto Calvi, 18 Haziran 1982 günü Londra'da Blackfriers köprüsü altında cebine tuğlalar doldu- rularak ölü bulundu. Bankadan 2 milyar dolar tutarı- nda paranın Latin Amerika'daki diktatörlüklerle ve Polonya'daki kara devrimlere yol an- dığı belirtilmiş bulunuyor.

— P-2 Mason locası için Licio Gelli tutuklandı! İsviçre'den Güney Amerika'ya kaçırıldı.

— Calvi ile bağlı olduğu beliri- len İtalyan işadama Yugo Nitti- na'nın Londra'da bir otelde intihar ettiği öne sürüldü. (The Times, 4 Aralık 1984)

— İngiliz televizyonunda

MHP'li ile de silah sattığını açıklayan eski CIA ajanı Frank Terpil, Amerikan makamlarına "göyabında" 50 yıl hapis cezasına mahkum edildi.

— Terpil'in ortağı eski CIA aja- nı Kevin Malkehi, 1983 yılında CIA'nın Langley'deki merkezi- nin bahçesinde ölü bulundu.

— Şubat 1984'te İtalyan gizli askeri istihbarat ve güvenlik örgü- tülü SISMI'nin şefi General Santovito, devlet sırlarını açığa vurduğu gerekçesiyle tutuklan- di ve tutuktuktan birkaç gün sonra öldü. (İzvestiya, 31 Mart 1985)

— Aralık 1981'de Ağca'yı Bin- başı Terapistleri adıyla hürresinde ziyaret eden SISMI görevlisi İta- lyan albay generalde öldü.

— 1 Şubat 1983 günü Mehmet

Ali Ağca, Mehmet Şener, Ömer Ay ve Abdullah Çatlı'ya sahte pasaportların çıkarıldığı Neşve- bir Emniyet Müdürlüğü'nün ev- rak servisi yandı ve tüm evraklı küldü. (Örsan Öymen, Milli- yet, 27 Nisan 1983)

— Merkezi Milano'daki Banco Ambrosiano'da bulunan silah şirketinin sahibi Henri Arsan tu- tuklandı. Amerikan Federal Nar- kotik Büro ajanı olan Arsan, tu- tuklu bulunduğu Milano'da San Vittore hapishanesinde "kalp krizi" sonucu öldü. (Cumhuri- yet, 12 Kasım 1983)

— Üsküp Başkonsolosu Ek- rem Arıkan, "geçirdiği bunalım sonucu" beynine sıkığı tek kur- şunla intihar etti. (Hürriyet, 15 Ocak 1983) Türk Dişçileri Ba- kanlığı, Başkonsolosun intiharı- nın Pan'a'ya suikaste ilgili pa- saport yolsuzluğu konusunda

Ağca davasında yeni gelişmeler

Roma'da İtalyan savcı yalanlandı

Papa suikastı davasında tanık olarak dinlenen eski Ankara UGD ikinci başkanı Abdullah Çatlı İta- lyan savcısının kendisinin Sovyetler Birliği'nde eğitim gördüğünü öne süren açıklamalarını yalanlayarak ömründe hiç Sovyetler'e gime- diğini, gizli servislerin bu yalanın maksadı bir şekilde öne sürdük- lerini ve kendisini aldat ederek bir takım dolaylı çevirmeye çalıştık- larını söyledi. İtalyan savcısının "Çatlı Kurm'da bir yıl eğitim gö- rüldüğü" söylüyor" şeklindeki ya- lanlarını birinci sayfa da büyük baş- lıklarla veren gazeteler Çatlı'nın bu yalanları reddetmesini arka sayfa- larına bir kaç satıra geçiştirtiler. Bilindiği gibi Abdullah Çatlı şu an- da Fransa'da eroin kaçakçılığı yüz- zünden çarptırıldığı bir hapis ceza- sını çekmektedir.

Çatlı'nın bu açıklamaları İtalyan savcısı son derece zor durumda bırakırken Sarder Çelebi ile yüz- leştiren Ağca'nın yeni yalanları

ortaya çıktı ve bu terörizin hapis- teyken de bazı gizli çevrelerce yön- lendirildiği bir kere daha belli oldu. Ağca'nın daha önceki ifadelerinde suikastın önce telefon edip konuş- tum dediği Münih'teki Trakya iş- ketinin Ağca tutuklandığını çok sonra kurulduğu, bu nedenle Ağ- ca'nın Bekir Çelenk ve Muzaffer Sarola'a ait bu şirketin telefon nu- marasını ancak hapiste öğrenmiş olabileceği anlaşıldı.

"Papa suikastını Bulgarlar yap- tır- dı" şeklindeki iddiaları tek da- yanığı olan Ağca'nın böylece bir- kere daha yalancı şahit olarak ya- kalandıktan sonra Roma'daki mahkemeye geçtikleri ortaya çık- maya değil, gizlemeye uğraştığını ispat eden bir karar daha aldı ve G. Pandico'nun şahit olarak din- lenmesine karar verdi. Mayfa zi- bi İtalyan gizli gangster örgütü olan Camorra'nın önde gelen adamları- nı polise yaptığı açıklamalarla ele- veren Pandico bir kaç ay önce

başka bir mahkeme önünde Mehmet Ali Ağca'nın hapisanesinde İta- lyan gizli servis subayları ve Ca- morra üyesi haydutlarla Bulgaris- ti suçlarını ifadeleri veremeyez- zoladığını açıklamıştı. Eğer Pandico şahit olarak dinlenseydi Ağca'nın İtalyan gizli servisi SISMI ile iş- kileri ortaya çıkılabilecekti.

Bu sırada İstanbul'da yeni aplan bir davada daha önce 36 yıl hapse mahkum olmuş Atila Serpil adın- da bir ülkede Ağca'nın rolünü ist- lenmeye çalışarak kendisinin de (!) Bulgar gizli servisleri hesabına ca- lıştığını ve A. İpecki'nin de Bulgaris- tin emriyle öldürüldüğünü öne sür- dü. Ağca'nın hapisen kapılma- masında rol oynamış olan Atila Serpil Bulgaristan aleyhindeki kampanyayı yeniden canlandırmak için belli çevrelerce öne sürülmüş- üke da daha ilk ifadesinde iş- çisi düştüğü tutanaklar Ağca gibi ba- şarı bir artist olmadığını gösteri- yor.

Tüm dünyanın kınadığı İsrail'i ABD haklı buldu

Ortadoğu'da barışı engelleyen İsrail ve ABD'dir!

lemi olan bu saldırı ile Tel Aviv yönetimi Ortadoğu'da barışın sağlanabilmesinin en can alıcı noktası Filistin sorununun başlı bir çözümüne hiçbir zaman yanaşmayacağı, FKÖ'yü yasal bir örgüt olarak hiçbir zaman tanımayacağı ve bölgede kaba kuvvete başvurarak hegemonyasını sürdürceğini bir kez daha sorguladı. Şimdiye dek Filistinlilerin ya da FKÖ'nün yaşadığı her ülkeyi kan gölüne döndürmeyi devlet politikası haline getiren İsrail son olay ile çatışma alanını fillen Batı Akdeniz'e de taşıdı.

Olayın ardından bölgede denetimi zor terör örgütüne yolaçmış, gerginliği daha şiddetli boyutlara ulaştırmış, İsrail'in yeni bir saldırı hedefi olarak Ürdün'ü seçmesi beklenmektedir. Nitekim gazetemiz yayına hazırlanırken İmanşan'da İsrail'in Iskenderiye limanından İtalyan bandırlı bir turist gemisinin FKÖ ile ilişkisi olmayan dört Filistinli tarafından kaçırıldığı duyurulmaktaydı.

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi üyesi on dört ülke, AET

Dişleri Bakanları, Arap Ülkeleri, bağılantısız ülkeler ve dünya kamuoyu tarafından İsrail saldırısı sert bir biçimde kınanırken, Washington yönetimi tarafından "haklı bulundu", Beyaz Saray sözcüsü Larry Speakes "teröristlere misilleme yapmak yasal ve meşrudur, İsrail kendisini savunmuştur." diyordu. Çünkü saldırıdan sonra açıklama yapan İsrail yetkilileri ve bizzat Savunma Bakanı Rabin bir süre önce Kibris'ta öldürülen üç İsrailiye karşı FKÖ'yü cezalandırdıklarını ve bunu hep yapacaklarını söylüyorlardı. Oysa Larnaka'da, Mossad ajanı odakları açıklanan İsrailiye'nin öldürülmesinde FKÖ hiçbir sorumluluk taşımadığını açıklamıştı.

En büyük askeri yardım İsrail'e

ABD yönetiminin gösterdiği anlayış tavrı, İsrail ile arasındaki stratejik işbirliği bir kez daha sergiledi. Akdeniz'de Pentagon'un bir haberi olmadan, AWACS'lar tarafından saptanmadan İsrail uçaklarının Tunus'a ilerlemesi mümkün değildi.

Washington yönetiminin Ortadoğu'da gerici ve ABD yanlısı Arap rejimleri ile sürdürdüğü sözlümüne barış girişimlerinin temelinde ABD-İsrail çıkarlarına uygun çözümleri dayatmak yatıyordu. ABD bir yandan özellikle Mısır, Ürdün gibi ülkeleri böyle bir politik platformu için ve kuşkusuz askeri yardımı artırma vaatleriyle ikna etmeye çalışırken, diğer taraftan da Lübnan'da terörü alabildiğine körükleyen İsrail'e dünyada en büyük askeri yardımı vermeye devam ediyordu. Kurulduğu 1948 yılından 1984'e dek İsrail'e ABD'den 28,2 milyar dolar almıştı.

Beirut, son yıllarda en kanlı çatışmaların bir serisi halinde bombalı saldırılara sahne olmaya başladı. Yalnızca ağustos ayında çeşitli partiler grupları arasındaki çatışmalarda ve bomba patlamalarında 400 kişi öldü ve 1300 kişi yaralandı. Son terör eylemlerini hiçbir örgütün üstlenemeyişine de ayrıca ilgi çekti. Lübnan Başbakanı Kerami'nin ve çeşitli ilerci güçlerin yaptığı tüm çabaların rağmen dışardan kökten terör gücüne şiddetli, örgüt, çeşitli politik-senit gruplar arasındaki ilişkiler gerginleşti, bu arada İsrail de Güney'deki saldırılarını sürdürüyor.

Terör urmanyor

Ve Eylül ayı sonunda aşırı sağ bir terör örgütü olarak tanınan İslam Cihat Örgütü tarafından dört Sovyet diplomatının kaçırılması ve daha sonra birinin öldürülmesiyle olaylar daha da tehlikeli bir boyuta ulaştı. Sovyetler Birliği bölgesinde ilk kez böyle bir kaçırılma işlemiyle karşı karşıya bırakılarak karantid planları karıştırılmak istenmekteydi.

İsrail'in Tunus'a saldırısının Reagan yönetimi tarafından anlayışla karşılanması Ortadoğu'da barışın sağlanması, İsrail terörünün son edilmesi için ABD'den medet uman Mısır, Ürdün gibi ülke-

SBKP Genel Sekreteri Gorbaçov ve Fransa Devlet Başkanı Mitterrand

Yeni Sovyet önerileri dünya kamuoyunda olumlu tepkiler yarattı

2 Ekim günü dört günlük resmi bir ziyaret nedeniyle Fransa'ya giden SBKP Genel Sekreteri Gorbaçov, Sovyetler Birliği'nin silahsızlanma konusundaki yeni önerilerini 3 Ekim günü Fransız Parlamentosu'ndaki konuşmasında ayrıntılıyla açıkladı. Bu öneriler geçmişimiz ay sonunda Birleşmiş Milletler 40. Genel Kurul toplantısına katılmak üzere ABD'ye giden Sovyetler Birliği Dişleri Bakanı Shevardnadze tarafından Reagan'a da iletilmişti.

Yalnızca silahlanma yarışının durdurulmasına değil, aynı zamanda atom silahları stokunun yüzde 50 oranında azaltılmasına yönelik olan bu öneriler dünya kamuoyunda olumlu tepkilere yol açarken, Beyaz Saray yönetiminde ve NATO ülkelerinde yüksek silahlanma harcamalarından yana olan ve özellikle de "Yıldızlar Savaşı" (SDI) projesine büyük umutlar bağlayan çevreleri baskı altına soktu. ABD'de de çok sayıda politikacı ve savunma alanında uzman kişiler son önerilerin ciddiyetle ele alınmasını savuttukları, SDI'dan vazgeçilmesi yönünde Reagan yönetimi üzerindeki baskıları arttırmıştı.

Ayrıca Gorbaçov Avrupa'da her iki tarafın da orta menzilli füzele-ri karşılıklı olarak azaltılması konusunda uzlaşma için çağrıda bulundu. Bu arada orta menzilli füzele-ri karşılıklı olarak azaltılması konusunda uzlaşma için çağrıda bulundu. Bu arada orta menzilli füzele-ri karşılıklı olarak azaltılması konusunda uzlaşma için çağrıda bulundu.

Avrupa son önerileri, Cenevre'de bir süredir devam eden ABD-Sovyet silahsızlanma görüşmelerinde "Sovyetler Birliği aile bir

öneri getirsin ki reddedemeyelim" diyen Amerikan delegasyonunun önüne de son derece pratik, somut alternatifler getirilerek, görüşmeler manevra alanı genişletilmiş oldu. Gerçekçi bazı adamlar atılarak görüşmelerin içine düştüğü çıkmazdan kurtulma şansı doğdu.

Gorbaçov'un yeni önerileri bir Batı başkentinden ve özellikle de NATO'nun askeri kanadından yer almadığı halde önemli, gittikçe büyüyen bir nükleer potansiyele sahip olan Fransa'dan dünyaya duyurulan da ayrıca önem taşıyordu.

Fransa Devlet Başkanı Mitterand da Gorbaçov ile yaptıkları görüşmelerde askersel dengenin korunmasını taşıdığı önem üzerinde durmuş ve Fransa'nın "Yıldızlar Savaşı" (SDI) projesinde kesinlikle yer almayaacağı vurgulamıştı.

Gorbaçov'un açıkladığı önerilerin başında uzay saldırı silahlarının tümmüyle yasaklanması yer aldı. Bununla birlikte Sovyetler Birliği ABD'ye birbirlerinin topraklarına erişebilen uzay menzilli atom füzele-rinin yüzde 50 oranında azaltılmasını önerdi.

Ayrıca Gorbaçov Avrupa'da her iki tarafın da orta menzilli füzele-ri karşılıklı olarak azaltılması konusunda uzlaşma için çağrıda bulundu. Bu arada orta menzilli füzele-ri karşılıklı olarak azaltılması konusunda uzlaşma için çağrıda bulundu. Bu arada orta menzilli füzele-ri karşılıklı olarak azaltılması konusunda uzlaşma için çağrıda bulundu.

ve mümkün olduğunu belirtti. Bu arada Avrupa'da silahlanma dengesi açısından Fransa ve İngiltere'nin nükleer potansiyelinin gözardı edilemeyecek bir güç olduğunu belirten Gorbaçov, Fransa'nın, görüşme masasında kendisi bulunmadığı süreçte sahip olduğu nükleer silahların güdümde getirilmesinden yana olmasının da mantıklı olduğunu belirtti. Bu koşullarda Sovyetler Birliği'nin bu konuda Fransa ve İngiltere ile aynı yön, ve doğrudan görüşmeler yürütmesinin zaman geldiğini söyledi.

Avrupa'daki orta menzilli atom silahlarının söz eden Sovyetler Birliği'nin bu konuda ilan ettiği moratoryumu hatırlatan Gorbaçov Sovyetler Birliği'nin Batı Avrupa topraklarındaki hedefleri imha edebilecek orta menzilli SS-20'lerin sayısının 1984 haziranındaki düzeyde dondurulmuş olduğunu açıkladı. Şu anda bu füzele-rin sayısı 243 üniteydi. ABD'nin Batı Avrupa'ya yeni orta menzilli füzele-ri yerleştirilmesi karşılık olarak ilave edilen Sovyet füzele-ri hizmetten çıkarılmış olup, ölümden iki ay içinde bunların yerleştirildiği tesisler de sökülecekti.

Fransız Parlamentosu'nda yaptığı konuşmanın sonunda Sovyetler Birliği'nin Batı Avrupa ile kurduğu ilişkilerin ABD ile Avrupa arasında kama sokmayı amaçladığı yönündeki kimi görüşlere de karşı

Ciddiyetten uzak...

Filiz KARDAM

İsrail'in Tunus'a saldırısından birkaç gün önce Türkiye Dışişleri Bakanı Halefoğlu'nun İsrail Dışişleri Bakan'ı resmi bir görüşme yapacağı açıklandı. Türkiye ile İsrail arasında en son resmi görüşmenin şu anda dışişlerinde hiç kimse henüz hatırlamayaca kadar eski, 10 yıl öncesine gidene bir tarihte yapılmış olması ise bu olayın öyle sıradan bir görüşme olmadığını işaret etmektedir.

Bu beklenmedik görüşme için Ankara'daki Dışişleri yetkilileri Ortadoğu'da konuşullar bekliyor olduğunu, Arap ülkelerinin bir İsrail'i bakiş açılının artık değiştiğini öne sürmüşler ve sözümüne İsrail ile ilişkileri yumuşattığını Ortadoğu'da da barış katkısı olacağını anlatmaya çalışmışlardır.

Ama yaşamın gerçekleri, çıkarıcı dış politikasının günlük hesaplarından kaynaklanan bu gerçekleri umulduğundan çok daha hızlı bir şekilde çürüttü. Modern ekşiya İsrail, Tunus saldırısıyla terörist eylemlerine bir yenisini daha ekleyerek, sorunları kaba kuvvetle çözmekten başka bir yol tanımadığını bir kez daha gösterdi. İsrail ile randevusunu erileyen Halefoğlu bu sefer de Arap ülkeleri arasında Türkiye'nin kredisini arttırmak için ve ada- ta aybını örtmek istersesine İsrail'i en sert protesto eden ülke rolünü oynamaya kalktı.

Oysa, bu dönemde Türkiye Dışişleri'nin ilişkileri yumuşatacak ülke olarak bula bula baş terörist İsrail'i seçmesi bir rastlantı olmadığının, daha sonra- ki İsrail aleyhan yaygarası da ciddiye alınmazdı.

Türkiye'nin İsrail ile resmi düzeydeki "soğuk" ilişkileri ABD yönetimini her rahatsız etmişti. Pentagon Ortadoğu'da emperyalizmin çıkarlarını korumasında bu ilişkiye özel değer vermektedir. ABD'de bazı çevreler İsrail ile Türkiye arasındaki işbirliğinin gelişmesini, NATO'nun Güney Kanada açısından önemli görmeyleydi. Bu görüş, Ankara'daki ABD Büyükelçisi Hupé tarafından da sık sık dile getirilmekte, büyükelçi bu iki ülkenin birbirlerine verecek çok şey olduğunu söylemekteydi. Hatta daha geçmişimiz günlerde ABD yönetimine desteklenen "International Security Council" (Uluslararası Güvenlik Konseyi) adı özel bir kuruluşun Türkiye'de yapmayı planladığı ve son dakikada hükümetin müdahalesi ile İstanbul'da değil de Lizbon'da gerçekleştirilebilen toplantıda da ABD'nin strateji uzmanları Türkiye'nin NATO stratejisinde ki özel konumunu savunurken İsrail ve Güney Kanat'ta daha sık işbirliğinin öneminde yine özel bir yer ayırmışlardır.

Böyle bir işbirliğini açık açık savunmayla Arap ülkeleriyle ilişkileri açısından yarattı görüşmeye Evren-Özal yönetimi, "International Security Council" toplantısının Türkiye'de yapılmasını doğru bulmamıştı. Ancak, ABD ile SIA pazarlığı sürerken İsrail'e karşı yumuşak bir tavır alarak Reagan yönetimine yararıma umuduydu İsrail'in resmi bir görüşme yap- ma teklifi geri çevrilmedi. Böylece, Reagan yönetimi Türkiye'ye yapılacak yardımlar konusunda her zaman destekleyen Siyonist lobide de kazanımlı olacaktı. Ayrıca böyle bir yakınlık bir yandan da, bölgeyi yendi Camp-David türü anlaşmalarla hazırlanan Washington yönetiminin işini kolaylaştırmış olacaktı.

Peki bir gün önce İsrail'i zeytin dalı uzatırken ertesi gün büyük karşı gösterilerle girişen Türkiye'nin bu tavır dürist ve inandırıcı olabilir mi? Türkiye'nin İsrail ile diplomatik alanda soğuk olan ilişkilerinin özellikle 12 Eylül'ün ardından ve ABD stratejilerinin teknipleriyle gitgide geliştiğini pek çok örneği verilebilir. Bizzat Başbakan Özal'ın Siyonistlerle sıkı ilişkileri IMF'nin Musevi aslı uzmanların Türkiye'ye geldiği 1976 yıllarına uzanmaktadır. Türkiye'nin önde gelen holdinglerinin Siyonistler ile yakın ilişkileri olduğu, örneğin Profilo Holding' in sahibi Kamhi'nin onların kongrelerine bile katıldığı bilinmektedir.

Türkiye'de emperyalizmle işbirlikçi oligarşinin ilişkilerinde Siyonist çevreler önemli rol oynamak tadırlar. Kongre'de Siyonist lobisi Türkiye'yi boşuna desteklememektedir. Bu lobinin başkanı İsrail silahlı firmalarının bordrolarında yer alan ve Ortak Savunma Grubu toplantılarına için alıya bir Türkiye'ye gelen ABD Savunma Bakanı Yarmidelenand'den Richard Perle çekmektedir. Mutabakat anlaşması- nın baş maddesi, Türkiye topraklarında Pentagon'un Ortadoğu'ya saldırı amaçlarına uygun üsler kurmasını planlayın da işte bu Perle'dir.

Ayrıca geçtiğimiz yıllarda Tahrân'daki ABD büyükelçiliğinde ele geçirilen CIA raporlarıyla MIT ile İsrail gizli servisi MOSSAD arasında sıkı ilişkiler olduğu, MIT'in Arapların politik faaliyetlerine ilişkin bütün bilgileri MOSSAD'a aktardığı açıkça kanımlıdır.

Halefoğlu'nun Samir ile görüşmeyi kabul etmesi Ortadoğu ülkeleri yönetimleri ve politik çevrelerin de rahatsızlıklarına yol açmış. FKÖ Siyasi Daire Başkanı Faruk Kaddumi, "Bunu duyduğumuzda çok olum" demistir. Bugün Ortadoğu'da barış girişimlerinde ABD'nin hâlâ bir rol oynayabileceğini inanan çevreler bile Türkiye'den ABD'ye İsrail'i ila- zınıyunda baskı yapmasını beklemektedirler, ancak İsrail ile ilişkilerinin güçlendirilmesi karsıdır.

Halefoğlu, belki Birleşmiş Milletler'de yaptığı sert çıkışlara bazı Arap dostlarının gönlüllerini almıştır. Ancak, İsrail ile kapalı kapılar arkasında sürdürülen karanlık ilişkiler varolduğu sürece yarı yine zikzak çizmek kaçınılmaz olacaktır. Ülkemiz topraklarında ABD'nin her an Ortadoğu'da bir hangisi tehlike macera için kullanacağı bilinenler üsler varolduğu sürece Türkiye, güvenli bir komşu olabilir mi? Varlığını ABD ile kölece ilişkilerde dayaması olan Evren-Özal rejiminin Pentagon'un ve NATO'nun askerî stratejilerine göre belirlenen, halıktan gizli ve yurt dışılarına aykırı pazarlıkları yürütülen dış politikası ile Türkiye bölge barışına hizmet edebilir mi?

Burada hemen sormak gerekiyor Halefoğlu'nun, Birleşmiş Milletler'deki o "kararlı" ve "keskin" söylevinin ardından niçin ABD Dışişleri Bakanı Shultz ile yaptığı ikili görüşmede pek çok konuyu ele alırken bu konuda bir tek kelime söylememeyi özellikle yeğlemiştir? Niçin, İsrail'in Tunus'a saldırısı üzerine B.M.'de dile getirdiği "bu eyleme sempati duyanların Ortadoğu'da barışa engelleyici" konusundaki görüşünü Amerikalı bakanı da ülkesinin politikasına güvenen bir dışişleri bakanına yansıyan onur ile iletmişiydi?

sona erdirmişler için ARD'nin medet emanı Mısır, Ürdün gibi ülkelerde de büyük bulunduktan yanlı- gu gösterdi.

Bu arada ABD'nin niyeti FKÖ'yü örgüt olarak devre dışı bırakmak, heyette FKÖ temsilcilerinin değil, Filistinliler ve Ürdünlülerin bulunmasını sağlamaktır. İsrail ise zaten Ürdün ve Mısır ile tek görüşmekten yanaydı. Reagan yönetiminin FKÖ'ye yönelik politik da- yatalarını, İsrail'in kaba kuvvetle dretmesini ve il politikanın birbiri- ni bütünlümlü son saldın olayı- la da kanıtlandı.

Ortadoğu'da çözümüstülüğün devamı, terörün imardınılmış, karşıt gruplar arasındaki çelişkilere kırılmaması ise bölgede gerici- liğin güçlenmesi, İsrail ve ABD çıkarlarının korunması demektir.

İsrail Hava Kuvvetlerine bağlı jetlerin Filistin Kuruluşu Örgütü'nün Tunus'taki merkezini bombalaması üzerine Özal hükümeti İsrail'i saldırmıştı. Türkiye basını bu olaya manşetlerinde geniş yer verdi. Tercüman gazetesi "En sert tepki Türkiye'den" başlığı ile Türkiye ile İsrail arasındaki gizli işbirliğini sıklamaya çalıştı.

Bugün bunu yapan yarın ne yapar?

İtalya'nın Achille Lauro gemisi 4 Filistinli tarafından ka- çırılmış ve üç gün sonra Mısır'da serbest bırakılmıştı. ABD yetkilileri bir yolculuğu öldür- rüldüğünü iddia etmişlerdi. Buna karşılık Filistinliler kim- sey öldürmediklerini açıklamış- lardı.

Gemiyi kaçıranların da içinde bulunduğunda ve Mısır'dan Tunus'a gitmekte olan uçak Akdeniz'de dört ABD F-14 uça- rı tarafından kapıldı. Uçak Sicil- ya'daki Sisonella Hava Üssüne idirildi.

FKÖ Lideri Arslan Gemiyi ka-

Gorbaçov Paris'te bütün dünya büyük bir ilgi izlenen yeni silahlılaşma önerilerini açıklarken Tercüman gazetesi yu- kanda gördüğümüz manşeti attı. Bu habere kaynak olarak adı- sanı ve görevi belirsiz bir "İngiliz savunma uzmanı" gösterilmiş. Bir- buçuk ay önce "Defence Weekly" isimli Amerikan dergisinde ya- yınlanan aynı içerikli bir haberi Türk Genelkurumayın nasıl de- ğerlendirdiğini hatırlatalım: "Türk-Amerikan SIA görüşmelerini etkilemek için ABD'deki belirli çevreler Sovyet tehdidini ortaya aktarmak yarar görmüş olabilirler." Anlaşılan CIA propagandasını yamak bu defa yine Tercüman'a düştü.

Oysa Köln radyosunun 25 Eylül tarihli şu haberi Türk gizli servisinin İsrail gizli servisiyle nasıl sıkı bir işbirliği içinde olduklarını kanıtlıyor:

"Londra kaynaklı haberlere göre Türk, İsrail ve Amerikan gizli haberama örgütlerinin Ortadoğu'da işbirliği yaptığı ileri sürülüyor. Londra'daki iyi haber alan kaynakları Türkiye ile İsrail arasında özellikle Ermeni militanların dünya- daki dolaşımları ve faaliyetleri konusunda karşılıklı bilgi alışve- rişinde bulunma üzerine anlaşma

ya vardıklarını iddia ediyor. Lon- dra'da yayınlanan New Statesman adlı dergi Türk ve İsrail gizli ha- ber ama örgütlerinin uzun süre- dir işbirliği yaptığını ileri sürer- ken, İngiliz istihbarat örgütlerine yakın kaynaklara göre Türkiye Or- tadoğu'daki dost Arap ülkelerin- gi gücendirilmesi için terörizme müdaile ve ülkelerinin ulusal gü- venliğini konularında İsrail'e 12 yıl- dr gizlice işbirliği yapıyor. Bu iş- birliğini İran Şahı döneminde SAVAK ile MIT ve MOSSAD ara- sında uzun süre devam ettirilen SA- VAK'ın dağıtılmasından ardından bu kez devreye CIA'nın girdiğini "İç- çatallı zıpkın" şifre adıyla bilinen bu işbirliği çerçevesinde, Türk, Amerikan ve İsrail gizli haberama örgütlerinin bilgilerini deşifre et- me ve siyasi gelişmelerin yansıma bî- ve edeki ayrılıkçı grupların faaliyet- lerinde de işbirliği yaptığını vurguluyorlar. Bu üçli işbirliğinin barışınca görevini her biri uryala birer yıl süreyle üstleniyor. Lon- dra'daki güvenciler kaynaklara göre Ankara ile Tel Aviv arasındaki gizli- li anlaşma ayrıca MOSSAD MIT'e yolum bir biçimde Ermeni militanların, bünyedeki do- laşımları ve faaliyetleri hakkında iş- birbar yaradılar yapacak. Ancak MOSSAD'ın cabasına karşılık İs- rail'in Türkiye'den istediği ulusla- rarası platformlarda İsrail'e yü- nelik kan ve sert bir tutum izleme- si ve bu tutumunu yumuşatması.

Bu yazı Sputnik Dergisinden kısaltılarak alınmıştır

Çöpler de yararlı hale getirilebilir

Cevre korunmasında çöplerin, daha doğrusu her çeşit atıkların yok edilmesi önemli bir rol oynamaktadır. Aşağıdaki yazıda Sovyetler'den bu alanda yürütülen çalışmalar hakkında bilgi verilmektedir.

Sovyetler Birliği'nde her yıl kentlerden toplanıp çöp yığınaklarına atılan çöpün ağırlığı 40 milyon ton gibidir (Türkiye'nin yıllık buğday üretimi 15-17 milyon ton)dur) akillara durgunluk veren bir miktara ulaşır. Buna rağmen bu yine de ABD'dekinden oldukça az. Çünkü ABD'de her yıl 170 milyon ton çöp atılmakta.

Evlerde toplanan çöplerin bileşiminde ton başına ortalama 250 kilo eski kağıt, 30 kilo hurda demir, 3,5 kilo demirdışı metal ve ayrıca cam, plastik, paçavra ve lastik bulunuyor. Bir başka ilginç nokta, Sovyetler Birliği'nde çöpçülerin 20 bin hektarlık bir alan kaplıyor olmalarıdır.

Yakmalı mı yakmamalı mı?

Konunun uzmanlarından Profesör Dudenkov, "çöpü yakmak svurganlıktır" diyor, "milyonlarca ruble bu şekilde milyonlarca rubleyi yakmak için harcanmaktadır. Buna karşılık çöp değerdendir tesisleri, çok yüksek maliyetlerle inşa edilmiş bile olsalar, bir kaç yıl içinde kendileri amorti etmekteyler. Bugün 'ev artıkları' yüzde 80'e varan ölçülerde potansiyel maddi kaynak durumundadır. Kanımız olur ki, 'çöp madeni'nden değerli bileşimler ayrılıp, alınmalıdır."

Nitekim hammaddeden üretilen alüminyum hurda alüminyumdan üretilen ütü misli daha paahalıya maloluyor. Bir ton kalay elde etmek için 300 ton çevre kır çıkıp işleme gerekmektedir; oysa çöp yığınlarından 100 ton konsere kutusu çıkarılabilir. Bir dizi çöp değerdendirme süreci, bugün modern teknolojiler sayesinde ekonomik hale getirilmiştir.

SSCB Yerel Yönetim Ekonomisi Akademisi'nde, kent temizleme müdürü J. Bukrev, çöp

dir. Örneğin Moskova çöp yakma tesislerinde yılda 100 bin tonu aşkın buhar kazanılmakta ve kamusal ısıtma hizmetleri ağına gönderilmektedir.

Yaygın bir çöp değerdendirme yöntemi de çöpten gübre yapmaktır. Böylece yalnızca üstün nitelikli bir gübre elde edilmekte

den ayırıp tekrar dolama katabilme ummak safi olur.

Örnek olarak polietilen (halk arasında naylon torba, plastik torba diye nitelenen maddeler polietilenle yapılır) üzerinde duralım. Henüz polietilen endüstrisinin yeni oluşmakta olduğu sıralarda, tanınmış bir kimyager, polietilen atıklarının tasfiyesinden doğacak güçlüklerden sözettiği zaman herkes şaşırır. Bu güçlükler çok geçmeden ortaya çıktı. Atılmış polietilen eşyalar

doğanın günün birinde kağıt için artık yeterli hammadde sağlamaz duruma geleceğini düşünmek hiç de zor değil.

Moskova'da bir okuldaki alıfde şu sözler yer alıyor: "Eğer 19 bin okul defteri hurda kağıttan imal edilirse, 4,5 ton odun, 100 kilo kömür ve 350 kilovat elektrik enerjisi tasarruf edilebilir." Öğrenciler, en çalşkan hurda kağıt toplayıcıdır. Sovyetler Birliği'nde her yıl 75 bin hektarlık ormana dokunulmamasında öğ-

zemesi olarak da kullanılmaktadır.

Düşük kaliteli eski kağıdın kullanılması yeni yollar tüm dünyada anılmaktadır. Federal Almanya'da binek arabası iç kaplaması için işleme plakaları, Belçika'da ısı izolasyon plakaları, ve Japonya'da genel amaçlı kaplama malzemesi imal edilmektedir.

"Atık Ürün Bankası"

Doğada yararsız hiçbirşey yoktur, bir üretim dalı için atık olan şey, bir başka iş için hammaddedir. 70'li yılların sonlarında Sovyetler Birliği'nde her üç ton çeliğin, her dört ton kağıdın ve her beş ton demir-dışı metalin bir tonu eski materyalden elde ediliyordu. Bu, kendini ekonomik açıdan da ödemedir: Hava kirliliği yüzde 85 azalmakta, sulan kirlenmesi, kağıt ve metalin eski kağıt ve hurdadan elde edilmesi halinde çift haneli yüzdelerde azalmaktadır.

Halen Sovyetler Birliği'nde ikinci maddelerin bir doküümü hazırlanmaktadır. Yüzbinlerce işlemede atılan tüm atık-ürünün tam bir istatistiki doküümü yapılmaktadır. Burada hem kullanılabilecek atık ürünler değil, halihazırdaki teknolojilerin bir kullanımı bulamıyorsa, ancak potansiyel olarak ikinci hammadde durumundaki tüm atıklar da dikkate alınmaktadır.

Böylece devlet capında bir dökm sistemi iki kez ortaya çıkmış bulunuyor. Bu şekilde hem atıkların değerdendirilerek, hem de atık ürün satıcısına azami avantaj sağlayan değerdendirme anılmaktadır. Komisyoncu olarak bir tür "atık-ürün bankası" görev yapmaktadır. Bir banka at tanınmakta olan atık ürünlerin araştırılması, teknolojik ve ekonomik araştırmalara uğraşmaktadır.

Dünyadaki hammadde varlığı sınırlı ve çoğunlukla yenilenebilir değildir. Atık ürünlerin ve eski materyallerin değerdendirilmesiyle araç ve iş tasarrufu da sağlanabilir, çevre kirlenmesi

Geçtiğimiz günlerde merkezi Meksiko City olan depremde insanlar kibri kutsu gibi deviren binaların pencerelerinden kurtuldu.

İnsan zekâsının zaferi

Meksika'da olan depremi duymayan kalmadı. Oysa Ekim'in dördüncü de bir deprem de Japonya'da oldu, fakat basın yayın organları bu ikinci depreme fazla yer vermediler. Yer vermediler, çünkü depremin merkezinde bulunan ve on milyondan fazla nüfusu olan Tokyo'da ne tek bir bina yıkıldı, ne de kimse öldü. Yalnızca yirmi kişi yaralandı. Tokyo'da olan deprem Richter ölçeğine göre, 6,2 gücüne aynı ölçeğe göre 7,8 gücünde olan Meksika depremine benzer bir güce iken, Tokyo halkı bu felaketten nasıl böyle ucuza kurtuldu?

Bundan önceki sayımızda da yazdığımız gibi, Japonya dünyanın en önemli deprem bölgelerinden birinde yer almaktadır. Nitekim 1923 yılında olan bir depremde 140 000'den fazla, 1929'da olan bir depremde de 3500'den fazla insan ölmüştür. Ancak uzun zamandır Japonya'da binalar depreme dayanabilecek gibi yapıldıklarından artık eskisi gibi büyük kayıplar verilmiyor. Bu son depremde de Tokyo'daki yüzlerce gökölken sağa sola sallanmaya beraber yıkılmadı, bırakın yıkılmayı, önemli bir hasar bile görmedi.

Aynı tabiat olayının iki ayrı şehirde ve bir kaç hafta aralı ile bu kadar farklı sonuçlara yol açması düşündürücü değil mi? Meksika'da ölen binlerce kişi için "ne yapalım kader." denebilir mi? Bu örnek, eğer bilmeden yararlanmayla bilirse insanın önüne geçilecek sanılan felaketleri bile önleyebileceğini gösteriyor. Depremi durduramazsak da depremin etkilerini ortadan kaldırmalıyız. 4 Ekim 1985 insan zekasının zaferine bir yenisinin daha eklendiği bir gündür.

Mikroplar insanlığın hizmetinde

F. Almanya'nın Essen şehrinde henüz gelişim halindeki bir projeye göre taş kömürlü mikroplar tarafından metan gazına çevriliyor. Bu araştırma önceki yıllarda Bonn'da araştırmacılar R.M. Fokussa ve H.G. Trüper tarafından başlatıldı. Bugün çalışmalar sürdürülüyor. Araştırmacılar ilk aşamada kömür yiyerek çoğalabilen bir mikropt tür buldular. Kömür ocağında metanların yardımıyla nemlendirilen kömür mikroplara yenecek bir hale geliyor ve bu mikroplara da metan gazına dönüştürülüyor.

kalınmayıp, bir ısı kaynağı da yaratılmış olmaktadır. Çünkü gübre yığınlarında oluşan kimin mikrobiyolojik süreçler sonunda yüksek miktarda ısı açığa çıkmaktadır.

Hammaddeye talebin olmadığı küçük kentlerde ilk planda çöp yakma tesisleri yapılır; büyük kentler merkezlerinde ise çöp değerdendirme tesisleri planlanmaktadır. Polietilen verimsiz bölgeye gelince göçmen gübre yapması yoluna gidilmesi uygundur.

Doğa aşırı derecede zorlanıyor

Eğer işlenmezse, çöpü taşıyarak emek alanakı değildir. İşlenmediği koşullarda çöp sadece "Biri-

bugün çöle, dağda, denizlerde bulunuyor. Bu malzemeye ne rüzgar ne kırıgı ve ne de nem etkisi bulunabilir. O halde bir tek yol kalıyor: Tekrar kullanm...

Bu işe hiç de kolay bir iş değil. Halihazırda, sadece seralar için kullanılıp da, artık kullanılmamaya hale gelmiş polietilen tabakalar tekrar yenilenebilir. Endüstri ve evlerde kullanılan pektoküründe ise polietilen çeşitli katkı maddeleri içermektedir. Buna bir örnek olarak baya maddeleri verilebilir. Polietilen ürünlerin için geliştirilen bir teknoloji henüz mevcut değil.

Ormanı korumak için

rencilerin katkısı büyük olur. Şunu da belirtmek gerek, Sovyetlerde halihazırda evlerden atılan hurda kağıda sadece yansı denince katkı üretimine yönlendiriliyor. Bu miktarda Demokratik Alman Cumhuriyeti'nde çok daha fazladır. Eski kağıt farklı kalitededir. Düşük kaliteli veya baya emdirilmiş, ya da kaplanmış eski kağıdın yeniden kullanılması özellikle zor olmaktadır. Ancak daha simdiden parafın kaplısıtı torbalardan yazı kağıdı imal etmek üzere bir teknoloji mevcuttur. Sovyet uzmanları eski kağıtlardan baskı boyasını gideren bir tesis geliştiriyor. Eski kağıtlardan baskı boyası yenilen kullanım için en büyük engel durumundadır. Eski

mişi Akademi'de, kendî temiz-
letme müdürlüğü J. Bukrefew, çöp
yıkamının bir avantajı olarak ısı
enerjisi üretimini görmekte-

Orman kurumları için
Ağaçların ve ormanların kendi
ni sürekli yenilenmesine rağmen,

yaşayış için en büyük
engel durumundadır. Eski
kağıt, halıf kiremit, elastik elyaf
çatı örtüsü ve duvar kaplama mal-

zımlarına nemlendirici konulan mikropları yenecek
ve bu mikroplara da sağlanabilir, çevre kirlenmesi
azaltılabilir ve doğal hazineler ge-
lecek kuşaklar için korunabilir.

Yararlanma nemlendirici konulan mikropları yenecek
ve bu mikroplara da sağlanabilir, çevre kirlenmesi
azaltılabilir ve doğal hazineler ge-
lecek kuşaklar için korunabilir.

Vücudumuzun sağlıklı işleyebilmesi için çok çeşitli vitamine gereksinimi var

Bindebir gram deyip geçmeyin

Yediğimiz besinlerin çoğu vücu-
dumuzun "yakıt" tüketimini karşı-
lamaya yarar. Şeker, nişastalı mad-
deler (ekmek, patates, pirinç v.s.),
yağlar esas itibarıyla bu yakıtı, yani
insan vücudunun enerji ihtiyacını
sağlar. Diğer bir deyişle, benzin
otomobil motorunda ne işlevi gö-
rürse, yağ, şeker ve nişastalı mad-
deler de insan vücudunda aynı iş-
levi görürler. Ancak besin madde-
leri içinde yakıt olarak tüketilme-
yen, yani enerji sağlamaya değil
de başka işlere yarayan maddeler
de var ki bunlar madenler ve vi-
taminlerdir.

Vücudumuzun ihtiyaç olan
maden ve vitaminler diğer besin
maddelerine kıyasla çok daha az
miktarlarda (örneğin bindebir

gram) gerekli olduklarından bunla-
rın vazgeçilmez besin maddeleri
olarak keşfedilmeleri ancak yetmiş
yıl kadar önce oldu. Uzun yolcu-
luklara çıkan gemicilerde veya baş-
ka nedenlerle yalnızca konserveyle
beslenenlerde görülen bazı hastalıklar
(Örneğin iskorbüt ve beriberi hastalıkları)
eksis beslenmeye
bağlı olduğu, taze sebze ve mey-
ve yerine bu hastalıkların geçtiği
anlaşıldı. Böylece taze sebze ve
meyvalardan bulunan ve vücudun
sağlıklı işleyebilmesi için zorunlu
olan bu maddelere **vitamin** denil-
di (Latince *vita* hayat demek).

Vitaminler yaşayabilmemiz için
vücudta sürüp giden kimyasal reak-
siyonlarda yakıt veya hammadde
olarak değil de bu reaksiyonların
vitaminlerinde görev alıyor ve bu
nedenle çok az miktarda bulunma-
larına rağmen son derece **önemli**
rol oynuyorlar. Vitaminleri insan
vücudunda kendisi üretmiyor, bunla-
rın büyük çoğunluğunu bitkisel be-
sin maddelerinden alıyor. Yiyecek-

lerimiz içinde taze meyve ve sebz-
enin payı azaldıkça vitamin ağı-
sından yetersiz beslenme tehlikesi
de artmaktadır. Bu yüzden vita-
minlerle ilgili bazı temel bilgiler
hizmetimiz için gereklidir.

İnsanın vitamin ihtiyacı yaşına,
cinsiyetine, balmışa koşullarına gö-
re değişir. Gençlerin ve çocukların,
hamile veya emzikli kadınlara, be-
den veya zihnen çok çalışana-
nın, hastalık geçirilenlerin daha çok
vitamine ihtiyacı vardır. Ayrıca fazla
yağlı yiyeceğin tüketilmesi de vi-
tamin ihtiyacı artırır.

Vitamin ihtiyacımızı karşılamak
için **herşeyden önce taze meyve ya-
mek, süt içmek, fazla beyaz unlu
yapılmamış ekmek yemek** gerekir.
Ancak yemeklerin hazırlanış biçi-
mi de önemlidir. Çünkü ısı, hava,
ışık ve su vitaminleri zamanla yok-
eder. Yiyecilerdeki vitaminlerin
kaybolmaması için:

– meyvaların kabuklarını fazla
kalın soyunmamak, gerektiğinde

fazla ısıtma işlemi yapmak,
– fazla uzun zaman ve yüksek
ısıda pişirmemek,
– fazla miktarda suyla kaynat-
mak yerine az suyla pişirip suyuyla
birlikte yemek, pişirilmemiş etle-
ri bir kaç kere ısıtmamak,
– pişmiş yemekleri buzdolaba-
da saklamak.

– meyve ve sebzeleri fazla uzun
süre suya bırakmamak (yıkamak
için), gerekir.

Vitaminlerin eksikliği kadar aşırı
miktarla alınması da hastalıklara
ve rahatsızlıklara yol açabilir. Bu
yüzden vitaminleri haplar yoluyla
değil de doğal yollarla almak en
doğrusudur. Ancak herhangî bir
nedenle vitamin ihtiyacı bu yoldan
karşılanıyorsa bir beslenme uz-
manına veya doktora danışarak vi-
tamin hapı kullanmak yerinde
olur.

Not: Bu bilgiler AİD tarafından
yayınlanan bir broşürden derlen-
miştir.

GÜLDÜŞÜN

Kurtancı

Evren Florya'da denize giriyor-
muş. Ne olduysa olmuş birden gir-
inmaya başlamış. Kıydan duru-
muş gören bir balıkçı köylü yetişip
kurtarmış. Evren biraz kendine gel-
dikten sonra,

– Eee, beni kurtardın. Dile ben-
den ne dilerdin. Orluda rühte mi
vereyim, han-hamama mı?

– O kadar varlıklı mısın ki?

– Elbette, bilmedim mi? Ben
ülkeye dirlik düzenlik getiren Ev-
ren'im. Nasıl tarmazsın?

– Aman devletlim. Ne han ne
hamam isterim. Tek dileğim siz-
den şu: Sakın seni kurtardığımı
kimseye söyleme. Sonra bizim
köylüler beni linç ederler.

Çocuklar ölmesin

Danışmanlar Reagan'a
dünyadaki durumu anlatıyor-
lar. Dünyada her iki sani-
yede bir çocuğun öldüğünü
söylemişler.

ABD başkanı emekli ko-
medyen Reagan düşünmüş
düşünmüş ve sunu salık ver-
miş:

– Saatleri durdurun. Ve bir
daha hiç kurmayın!

Haberleşme

– En hafifinden bir zarf ve kağıt
istiyoruz.
– Şu pember nasıl? Hem bü-
yüce de. Japon mali.
– İstemem ayrı olur.
– Peki şunlar, Papiürs zan, hem
de menekşe kokulu.
– 1-1h. Bu da olmaz. Papiürs
mürekkebi emer. Bunlar da ağır...
– Anlamıyoruz. Mektubunuzu

posta idaresi taşımayacak mı?
– Hayır ben güvencile yolluyor-
rum da...
– Ha! Öyleyse iş değişti. Tav-
siyem şu: Siz güvencile papağanı
giffleştirin. Ürünü olan yavru en iyi
mektup iletme aracı olur. Güvercin
tez ulaşır. Papağan da yazdıkları-
nızdan başka unuttuklarınızı da
ağızdan söyleyiverir.

EVVEL ZAMAN İÇİNDE

Bu tablo vitaminlerin hesabını değil, ancak bir bölümünü kapsıyor	Vitamin A	Vitamin D	Vitamin B-1	Vitamin B-2	Vitamin C
Hangi yiyecilerde bol miktarda bulunur	Havuç, ıspanak, lahana, biber, domates, çiyer, peynir, tereyağ, margarin, süt, kaymak, yumur- ta sarısı	Balık, balıkyağı, yumur- ta sarısı, kaymak, pey- nir, tereyağ, margarin	kabuklu fazla soyulma- mış buğdaydan yapılan ekmek, baklagiller, (fa- sulye, bezelye, ıspanak), patates, süt	Süt ve süten yapılan maddeler, balık, sebze- li, kabuklu fazla soyul- mamış buğdaydan yapı- lan ekmek	Meyvalar, özellikle ci- lekle, gürtlü, ahududu ve benzerleri, limon, portakal ve benzerleri, Sebze, patates.
Görevleri nelerdir	Vücudun büyümesi, de- ni ile büyüme, grişik, ye- mek borusu gibi iç or- ganların zararlarını iş- leyiş. Görme işlevine katılıyor.	Kemiklerin oluşması, dişlerin gelişmesi.	Sinirlerin işleyiş, nişas- tali maddelerin sindir- mi, kalbin ve bağırsak- ların işleyiş.	Derinin ve görme ile il- gili organların işlevi- si. Vücudun bütün kimya- sal işlevleri açısından önemli.	İltihaplara karşı direnç, dişlerin, kemiklerin ve karnı oluşması. Vücu- du demiden yararlan- masını sağlıyor.
Eksikliği neye sebebi olur	Büyüme bozuklukları, deri hastalıkları, görme- de bozukluklar.	Kemiklerin zayıflaması, çocuklarda raşitizm.	yorgunluk, iştahsızlık, sinir bozukluğu.	Büyümede ve görmede akşaklık, iltihap karşı- sı, hastalıklar, deri hastalıkları.	Yorgunluk, hastalıklara karşı direncin azalması, yüzde kızamıkçık ve zörleşme.

Nazım Hikmet'in "Muhtar"ı öldü

Nazım Hikmet'in "Muhtar" diye çağırılmaktan hoşlandığı değerli Sovyet Türkologlarından Lei Starostov (Starostov, Rusça'da "muhtar oğlu" anlamına geliyor) Moskova'da 61 yaşında öldü. (3.9.1985).

22 Haziran 1924'te doğan Lei Starostov, Moskova'daki Yabancı Diller Enstitüsü ve Moskova Devlet Üniversitesi Hukuk Fakültesi bitirdikten sonra, Doğu Bilimleri (Şarkiyat) Enstitüsü Yabancı Diller Enstitüsünde başkanlık yaptı. Başta Nazım Hikmet

olmak üzere, çağdaş Türk yazarları üstüne incelemeleri yayınladı. Nazım Hikmet'in "Yaşamak Güzel Şey Be Kardeşim" romanını, Aziz Nesin, Fakir Baykurt ve Haldun Taner'in yapıtlarını Rusçaya çevirdi. Yüze yakın makale ve incelemeleri arasında, Türkçe Sesbilimi ve Türk Dilbilgisi üstüne yapıtları ile, hazırlayıcılarından biri olduğu Türkçe-Rusça sözlük de vardır. Değerli Türkologun dilimize çevirdiği ünlü Sovyet şairi Yevgeni Yevtuşenko'nun bir şiirini yayınlıyoruz.

Nazım'ın kalbi

Usandığınız zaman gerçeklerin yalanından
kaygın kıştış başkandan
tunç Nazım'ı anımsarım
ve sesini

biraz haşerdi:
"Merhaba kardeşim..."

Ne o neden suratın asık öyle?

Boş ver!

Yoksa şiir takıldı mı bir yerde?

Gel beraber bitirelim.

Para mı yok?

Çaresine bakarız dert değil.

Sevgili mi yok?

Aldırma buluruz..."

Oysa asıl kendisinde bir şey var.

İçini yaralayan

yüzünün buruşukluklarından dehşetle

akan:

"Hepsi iyi ya

şu kalp ağrısı...

Adam sen de

ağrıya dursun yaşıyoruz ya..."

Bazıları için şiir

bir dükkancık tür bazılarını için

Onun gibiler içinse

bir dükkancık tür bazılarını için

Onun gibiler içinse

Nazım'ın kalbi de işte

Üzerine titreyen doktoru bir defasında

hani pek de güvenmeyecek

demisti bana:

"Bakin, demisti,

Keskin konulardan kaçının ki

ağrımın Nazım'ın kalbi..."

İlâhi doktor!

Fayda etmedi çabalarımız.

Ama kalbi

gizli gizli çarparak

devam ediyor ağrımaya

ölümden sonra da.

İçindeki acı için ağrıyor

Ruslar için Türkler için ağrıyor

Nazım gibi mahpusa hür herkes için

Hürriyette mahpus gibi herkes için

kârdır.

ağrıdır şiir

rol değil.

Hepishane sevatkiyle yetişen o kalp

(ölümden sonra bile)

dinlemiyor doktorları,

korkak olduğumuz zaman ağrıyor,

neme lâzım dediğimiz zaman

ve

kendisi gibi iyilikle

cesaretle

"Merhaba kardeşim..." diye meddiğimiz

zaman

ağrıyor

ağrıyor.

ağrıyor.

ağrıyor.

ağrıyor.

ağrıyor.

ağrıyor.

ağrıyor.

ağrıyor.

ağrıyor.

ağrıyor.

ağrıyor.

ağrıyor.

ağrıyor.

ağrıyor.

ağrıyor.

ağrıyor.

ağrıyor.

ağrıyor.

ağrıyor.

ağrıyor.

ağrıyor.

ağrıyor.

ağrıyor.

ağrıyor.

ağrıyor.

ağrıyor.

ağrıyor.

ağrıyor.

ağrıyor.

ağrıyor.

ağrıyor.

ağrıyor.

SSCB'de bir Türk Şiiri antolojisi yayınlandı

Tanınmış Sovyet Türkologlarından Rady Fish'in çağdaş Türk şiirlerinden yaptığı çevirileri "Bir Gün Mutlaka" başlığı ile Moskova Raduga yayınları arasında yayınlandı. Kitap, başlıktı, A. Behramoğlu'nun aynı adı taşıyan şiirinden alıyor. Antolojide yer alan şairler: Nazım Hikmet, O. Veli, M. C. Anday, O. Rifat, M. Eloğlu, O. Anırburnu, R. İlgaz, H. I. Dinamo, G. S. Tarancı, S. Taşer, N. Cumalı, C. A. Kanısu, M. Kemal, C. Külebi, A. Behramoğlu, O. Mert, T. Sönmez, A. Timuçin, A. Can, A. Püsküllüoğlu, H. Yağcıoğlu, F. Erdinc, A. Hatipoğlu, F. Savaşçı, A. Yüce ve K. Özer. Yayınevinin tanıtım yazısında şöyle deniyor:

"Bu kitapta, çeşitli kuşaklardan şairlerin şiirleri yer almaktadır. Bunların arasında 20. yüzyılın en büyük ustalarından Nazım Hikmet, bizim okurumuzun yakından tanıdığı Orhan Veli ve Melih Cevdet, tanınmış şairler olan Oktay Rifat, Fahri Erdinc, Atıl Behramoğlu ve daha gençlerden Özkan Mert ve Ayhan Can var. Hangi konuda yazarlarsa yazsınlar, sevdâ, ülkelerinin güzel doğası, özgürlük için savaşım; hepsini birleştiren bir şey var: Gerçeği söyleme arzusu!" Antolojinin girişinde ünlü Sovyet şairi Yevgeni Vinokurov'un bir değerlendirmesi yazılıdır.

Çeviren: Lei STAROSTOV

Mehmet Güler'in iki resim sergisi açılıyor

Türkiye Postası 1985 Uluslararası Gençlik Yılı Yarışması'nın jüri üyelerinden Türkiye'li ressam Mehmet Güler'in 16 ekimde Batı Berlin'de Kunstamt Kreuzberg, Galerie France Mehrling adresinde ve 20 kasım'da Kassel'de olmak üzere iki resim sergisi açılıyor.

Mehmet Güler 1944 yılında Malatya'da doğdu. 1964 yılında Gazi Eğitim Enstitüsü Resim bölümünü bitiren Güler yine aynı okulda asistan ve öğretmen görevi olarak çalıştı. Daha sonra kazandı Avrupa bursu ile Federal Almanya'ya gelen ressam 1976'da Kassel Güzel Sanatlar Akademisi'ni bitirdi. Güler, 1976-77 yıllarında kısa bir süre Türkiye'ye dönerek çalışmalarını sürdürdü.

Yurt dışında ve Türkiye'de 55' üzerinde kişisel sergi ve pek çok sayıda karma sergide resimlerini sergiledi. Mehmet Güler' 1970'li yıllarda yaptığı resimlerde mavinin etkinliği göze çarpıyor. Bu resimlerinde sık sık kullandığı ağaç motifleri bir yan-

dan yaşama kararlılığının bir yandan da değişiminin simgesi olarak gözleniyor. Ancak tüm resimlerinde Anadolu'daki insan-doğa ilişkisini, özellikle kadın ve çocuk konularını işliyor Mehmet Güler. Yurt dışındaki çalışmalarında Türkiye'li göçmen işçilerin güncel sorunlarına değil, aksine yurt dışında karşılaşılan sorunların nedenlerine eğiliyor.

Bir yazar-bir kitap

Saliha GÜNER

"Açılın Kapılar"

Yusuf Ziya Bahadın 1927'de Yozgat'ta Bahadın köyünde doğdu. İlkokulu köyünde bitirdikten sonra bir süre Yozgat'ta öğre-

Beş kişiden kurulan FOLK-TEL adlı müzik grubu Münih'te bir konser verdi

Değişik müzik aletleri sazla birlikte

Geçtiğimiz 5 ekim günü Folk-Tel adlı beş kişiden oluşan bir müzik grubu Münih'te Bürger-saal'de 200'ü aşkın Türkiye'li-Alman izleyicilere bir konser sundular. Büyük ilgi toplayan konserde Türk Halk Müziğinden seçtikleri türküler çağdaş yorumlarla, sazın yanısıra vokal gitar, bağlama, saz gitar, kanun, darbuka ve cura kullanarak sundular. Gazetelerle Folk-Tel grubunda yer alan

müzik yapıyorsunuz?

Alpay: Genelde yaptığımız müzik Türk Halk Müziğidir, halk türküleridir. Bazen çayır havaları. Bunların yanısıra daha henüz hazır hale gelmemiş ama, Klasik Türk Müziğinden bazı parçalar da alıyoruz. Bunlara ek olarak günün yeni aranje parçalarını da söylüyoruz.

Söyle ki, şimdi herhangi bir türkü alalım. O türkünün kere-

baş gitar, kanun, daruka ve cura kullananlar. Bazılarının. Gazetemizin Folk-Tel grubuyla yaptığı söyleşiden bir bölüm sunuyoruz.

Türkiye Postası: Değişik yerlerde oturma için nasıl biraraya geldiniz ve müzik çalışmalarına nasıl başladınız?

Falk: Başta bunun nedeni tabii yaşamış olduğumuz meslektan kaynaklanıyor. Örneğin Alpay ve ben sosyal dansıman olarak çalışıyoruz. Ve bu yığın kültürel gereksinimini taniyoruz. Çıkış noktamız FAC'de yaşayan Türkü-yellere iyi bir müzik kültürü sunabilmek.

Alpay: Bunun yanı sıra bunlara

Mannheim'da açık oturum

Mannheim'da "iki dilde kültür mü, yoksa gurbette kendine özgü bir Türk kültürü mü oluşuyor?" konulu bir açık oturum yapıldı. Açık oturuma yazar Fakir Baykurt, Atahol Behrangu, ressam İsmail Çoban, tiyatrocu-müziyen Nedim Hazer konuşmacı olarak katıldılar. Sanatçılar konu üzerine tartışarak, ayrıca yapıtlarından da örnekler sundular.

KURŞUN NEYLESİN TÜRKÜYE?!

"Yurdumuzdaki karanlığın aydınlığa çevrilmesine katkı olsun diye hazırız bu kaseli. Sağlanacak gelirini tümü insan hakları ve demokratik özgürlükler için yapılan çalışmalara harcancak. Biz de onu olarak, dostlarımızı duyurarak bize katılabilir, çalışmaların bir ucundan tutmanın mutluluğuna duyabiliriz."

Türk ve Kurt sanatları: Delal, Emekçi, Gülistan, Heval, Mehmet Koç, Melike Demirağ, Nedim Hazer, Nizamettin Arıcı, Orhan Temur, Rıza Aslandoğan, Tahsin İncirli, Tülay German, Şivan Perver, Ufuk Adalı.

Toplu siparişler için başvuru: "Demokratik Sanatçılar", Quellenstr. 82, 5357 Swisttal 1, BRD Tel: (0)2254-6821
NOT: Tek tek istekler için, çevrenizdeki demokratik derneklerle paylaşmanızı rica ederiz.

FOLK-TEL Müzik grubu Münih konserinde

paralel olarak bir hedef daha güdüyoruz o da şu: FAC'de bu kadar çok Türk'ün yaşamasına karşılık Almanların çoğu özellikle bizlerin kültürünü tanımıyor. Falk'in dönem istediği şuydu sanırım. Döner, kabap, lahmacun dışında çok zengin, Anadolu'

dan gelen bir müzik kültürümüzün olduğunu ve bunu iyi bir şekilde sunabilmek. Özellikle yabancı düğmanlığı ve diğer ayrıncı eylemleri düşündüğümüzde önemli olduğu ortaya çıkıyor. **Türkiye Postası: Müziğinizin esin kaynağı nedir? Ne tip**

Öngören Tiyatrosu 1985/86 dönemi çalışmalarına başladı

Hollanda - Amsterdam'daki Öngören Tiyatrosu 1985-86 dönemi çalışmalarını 1 Eylül'den itibaren başlattı. Bu çalışma dönemi çerçevesinde yeraltı etkinlikleri şöyle sıralamak mümkün.

Ses ve hareket derslerinden oluşan eğitim programına tiyatro ekibinin eski oyuncular ile yeni oyuncular katılıyor. Dersleri Amsterdam tiyatro okulundan iki doçent sürdürüyor.

13 Eylül'den itibaren başlatılan **Gençlik Projeleri** çerçevesinde oluşturulacak grupların gençlik sorunları üzerine küçük sketchler hazırlama planlanıyor. Her ay belli merkezlerde seyircilere sunulacak bu küçük sketchler daha sonra biraraya getirilerek Kabare türünde bir oyun olarak ser-

Taranta Babu Frankfurt'ta

Nazım Hikmet'in şiirlerinden uyarılan Taranta Babu 27-28 Eylül tarihlerinde Meral Taygır ve Hollandalı zenci sanatçı tarafından sergilendi. Dünya Tiyatro Festivali nedeniyle dünyanın birçok ülkesinden gelen başka tiyatro gruplarının da uyarılarını sergilediği etkinlikler sırasında Schauspielhaus'a oynanan Taranta Babu Türkiye ve Almanca olarak sunuldu ve çok sayıda Alman izleyici katıldı. Ayrıca aynı oyun 6 Ekim günü Bonn'da da sergilendi.

soyut oluyor. Şöyle ki, simdi herhengi bir tür-küyü ele alalım. O türkünün kendi karakterini, kendi havasını bozmadan ona yeni, bir miktar şeyler katarak yorumlamak. Böylece hem kendi müziğimizin özelliği kaybolmuyor hem de bunu Almanlar dinleyebilecek şekle geliyor. Köprümüz bu.

Falk: Biz ayrıca melodiyi de-ğeri verdiğimiz kadar, parçanın içiğine de bakıyoruz. Bir parça seçerken, konusunu bir sosyal içerik taşıması, sevinçli, eğlencili olması önemli.

Türkiye Postası: Teşekkürler bundan sonraki çalışmalarınızda başarılar dileriz.

gilececek Uluslararası Gençlik Yılı nedeniyle başlatılan bu çalışmaları gültü sanatçı Meral Taygır yönetmekte.

15 Eylül'den itibaren Öngören Tiyatrosu ana grubu ülkesinin tanınmış yazar ve yönetmenlerinden Yılmaz Onay'ın yazdığı "Arasta Kalkanlar" adlı oyununu çalışmalara başladı. Bu oyunun müziğini "Tahsin İncirli, koreografisini Nahlit Güvendi, dekor ve kostümleri Jan Holsbergen yapıyor. Oyunun palası 6 Aralıkta Hollanda'da yapılacak.

Ayrıca geçtiğimiz sezon **Meral Taygır** tarafından sahneye konulan B. Brecht'in "Faşizmin Korku ve Sefaleti" adlı oyununu tiyatro grubu sergilemeye devam ediyor.

Sabahattin Şen'in resim sergisi açıldı

F. Almanya'da yaşayan Türkiye ressamı Sabahattin Şen'in,

Triftweg 15
4784 Rütten

adresinde bir resim sergisi açıldı. **Sergide yer alan eserlerinde** sanatçı genel olarak tüm dünyada yaşanan insan temasını işliyor. Özellikle gelişmiş endüstri toplumlarında makine ile çalışan insanın fiziksel olarak değişiminin içtenliği resimlerin yer aldığı sergi 29 Kasım 1985'e dek açık.

Bahadın köyünde doğdu. İlkokul köyünde bitirdikten sonra bir süre Yozgat'ta öğrenimine devam eden yazar daha sonra Kayseri-Pazarören Köy Enstitüsü'ne gitti. Kendisi bu enstitünün ilk mezunlarından. Üç yıllık ilkökul öğretmenliğinden sonra Yüksek Köy Enstitüsü'nde öğrenimini devam ettirdi. Ancak enstitünün kapatılmasıyla yarımcı olan öğrenimini Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Edebiyat bölümünde tamamladı.

İlk öykü kitabı 37 yaşında, ilk romanı ise 38 yaşında yayınlanan Yusuf Ziya Bahadın 1965 yılında parlamentoya giren ilk sosyalist milletvekillerindedir. Dört yıllık milletvekilliği döneminde sonra Bahadın İstanbul'da bir yayınevi kurarak 100'ün üstünde kitap yayınladı. Bu kitaplardan 14'ü toplandı. Emekçi, İlike ve Yeni Dünya ise yazarın çıkardığı dergilerdendir.

Türkiye'de ve F. Almanya'da Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenliği yapan yazar Batı Berlin'de oturmakta ve yazarlık yapmaktadır. Bahadın'ın 3 öykü kitabı, 4 romanı, Bulgaristan, Macaristan, Polonya ve Romanya'yı anlatan bir gezi kitabı, Türkiye'de Eğitim Sorunu ve Sosyalizm adlı inceleme kitabı, 1 artırışta, 3 sözlük ve birkaç da antoloji vardı. Ayrıca iki öykü kitabı da Almanca olarak yayınlanmıştır. Yazarın Yazko tarafından 1985'de İstanbul'da yayınlanan "Açılın Kapılar" adlı romanını okurlarımıza tanıtıyoruz.

"Kırk yıldır Paris'teyim, ama hep Türkiye'yi yaşıyorum."
Abidin Dino

Yusuf Ziya Bahadın, "Açılın Kapılar" adlı romanının başına Dino'nun yukarıdaki sözlerini koymak istemiş, yazık ki dizgi sırasında unutulmuş. Oysa Bahadın'da sizin gibi, benim gibi Almanya'da Türkiye'yi yaşayanlardan. "Açılın Kapılar" bu ikili yaşamın romanı.

Romanın başkışısı Kerem Toprak, ayakları Batı Berlin sokaklarını çirkerken, bir İstanbul akşamında iş dönüşü, Kadıköy vapurunda sarı kuşaklı bardaktan çay içilebilir, bir yaz bahçesinde sırtüstü uzanırken, çok kasaba demeden Türkiye'yi dolatabilir. "U-Bahn'da, gözleri bir Almanlar'da bir Türkiye'lerde. Akıllı kâh Almanya'da kâh Türkiye'de... Gözler, anımsar, düşünür... Garip kılık punklar, eli naylon torbali, başörtülü Türkiye'li kadınlar. Pencere camına yansıyan bir genç kız yüzü-kızına benzer- alıp fotoğrafını çekiyor. U-Bahn'dan çıkıp tanınmaz. Aydın, yurtsever insanların bir toplantısı iktisatçı bir grup tarafından basılır. Kerem Toprak yanındaki küçük kızını, bu kara sahneyi görmesini diye baksana çıkarmış. Önünde bütün görmeyle Sultanahmet uzanmaktadır. "Bir tarihli yayıyordum, bir güzelliği..." diye anımsar.

"Açılın Kapılar'da zaman ve mekân yazarmış

Yusuf Ziya Bahadın

Türkiye'deki ve Almanya'daki yaşam eksenini etrafında döner durur.

Geçmişle hesaplaşan, bugünü bilinçle algılayan, yarğılayan tartışan, düşünen bir roman için iyi seçilmiş bir teknik.

Roman bir günün öyküsü üstüne kurulmuş. Batı Berlin'de bir yazlık bahçede piknik için biraraya gelmiş bir Alman ve ondört Türkiye'li... Pastırmalı kuru fasulye, kebab kokuları ve kasasetten yayılan oynak türküler arasında göçmenliğin, ortak dilin birleştiği bir insanlar Metin'in deyişle "bir gemi yolcusu" gibidirler. Arkadaşlaştıkları bir "zorunluluk"tur. Aynı gün Alman polislin elinden kaçan, Türkiye'ye lade edilmek istenen idamlik gencin aralarında olması, ortak bir dava gibi kenetler onları. Bu olay romanın dramatik gerilimini de artırmaktadır.

Bir bütün gün yénir, içilir, oynanır. Konuşur, tartışır, anlatır, okur. Bütün bu devimin içinde ilişkiler ve anlatılar bu onbeş insanın kişiliklerini yaşam öykülerini serer okunur önüne. Kerem Toprak -ya da yazar- geri dönüşlerle bir ömrün, bir maculadenin öyküsünden sahneler çıkar. Bu teknikte yazar romanın içine çarpıcı, düşündürücü birçok öykü gömmüşür. Başkılı, üçer beşer sayfaları bir bir bölüm neredeyse kendi başına bir öykü gibi okunabilir. Abbas ağabeyin trajik, Rıza Beyin trajikomik öyküleri, ilköğrenç anıları, Cömert Kız'ın öyküsü ve diğerleri.

Bu düşünün, tartışan romanda en çok politik göçmenlik olgusu, "uşuşum" sorunu, doğubata karşıtlığı, göçmenlik koşullarında aydın değişimi idelenmektedir. Ne ki, didaktik olma yanlığına düşmeden, roman kurgusu içinde, aklı ve duyguyu dengesine özen göstererek yapmaya çalışmış yazar bu tartışmayı. Dili ise oldukça şiirsel. Devrik cümleleri seviriy Yusuf Ziya Bahadın.

Yazlık bahçedekiler günün sonunda pastırmalı kuru fasulyeyi yemeye hazırlanırken, kasettekili Türkü kapıları açılmasını istemektedir. Metin, "Kapılar bazen dışarı açılabilir, bazen içeri" der. Ancak roman meklemet özlemimin simgesi kuru fasulye yemeden, tatsız şurpizlerle, çarpıcı bir biçimde sona erer.

SİZİN İÇİN GÖRDÜK, DUYDUK, OKUDUK...

DEDİLER Kİ...

"Anladım ki Özal kendisinin eleştirilmediği durumlarda demokras. Eğer kendisi eleştiriliyorsa bu demokratik ortadan kalkıyor" **Yerdiği kanun teklifiyle ANAP'ı karıştıran, milletvekili N. A. Resul-oğlu**

"Ekonomik ve askeri açıdan güçlü, sağlıklı bir demokrasi olan Türkiye güçlü, sıhhatli bir Amerika demektir" **ABD Kadın Seçmenler Birliği Başkanı Dorothy S. Rindgs**

"Yazı, destanı Fenerbahçe'li ayaklar yazdı. Kaleminin ilk kez bu büyük günü yaratan Fenerbahçeli futbolcular için kırıyorum" **Spor yazarı İsmail Çupri**

"Vallahi stresimin çaresi Özal beyde. Düşürün şu petrol fiyatlarını bakın bende stres mitres kalıyor mu?" **Banu Alkan**

"Evren sınıf arkadaşımıdır, ordu komutanı yapılsa iyi olur" **1976 yılında Alpaslan Türkeş**

"Neydi o günler, 25 kuruşa maça seyrederdik" **Cumhurbaşkanı Kenan Evren**

"Ama elimizi vicdanımıza koyalım, Türkiye dünyanın en başarsız ülkesi mi?" **Gazeteci Mehmet Barlas**

16 kişilik aile tek odada

Susuzluğun cilveleri

"Ben ortadireğin ortasınıym"

1 Su kuyruğunda kötü yola düştü

127 kişi işe alınacak, 2209 kişi sınava girdi

Pahalılık çıldırıyor

Özal'ın ekmek hesabı

Umudun kuyruğu

Yalanlarla kalkınıyoruz

Türkiye televizyonlarında hükümetinin ve Türkiye'nin ekonomik politikasını anlatan Başbakan Özal "Orta direğin sağınala gücünün 1983'e oranla arttığını, aşarısı ücretle 83'de 179 kilo ekmek alınırken, bugün 314 kiloya çıktığını" söyleyerek et, peynir, süt, yumurta gibi yiyecek maddeleriyle de karşılaştırmaya yapıyor ve bütün bunlarda vatandaşların alım gücünde artış olduğunu saptıyor. Özal çizdiği tabloda zaten "Pembe" olan durumun şimdi "Paspembe" olduğunu belirtiyor.

Gazetelerden aldığımız bu haber üzerine, koskoca bir ülkemizi, koskoca bir Başbakanına "Yalanlar" demeden önce bu itihamı yine gazetelerden aldığımız diğer bazı haberlere hiç bir

Milîyet 2.10.85: "Pahalılık çıldırtı" başlığı altında "Aldığı ücretle geçinemediği için bunalmış giren işçi Nurdogan Tanrıku- lu cinnet getirdi, annesini, eşini ve çocuklarını bıçakla öldürmek istedi". Aynı tarihli gazetenin bir başlığı da şu "Umudun kuyruğu, 127 kişi alınacak, 2209 kişi sira-

ya girdi".

Gördünüz mü gelişen Özal Türkiye'sini? Türkiye'nin "Paspembe" durumunda daha fazla örnek vermeye gerek var mı? Şimdi siz söyleyin, "Başbakan yalan söylüyor" dersek haksız mıyız?

Yiyin rahatlayın!

Asırı sinir gerginliğine en iyi çarenin hemen birşeyler yemek olduğu belirtilmiştir

Sabancı meslek mi değiştiriyor?

Gazetecilerin şu haberine ne dersiniz: "Sabancı Yurdu'ndaki kızları nasıl sattılar?" Haberi okuyunca aklımıza ilk gelen "Acaba Sabancı meslek mi değiştirdi?" oldu. Olur ya, ticareti zaten iyi bilen Sabancı bu işe de el atması olasıdır dedik.

Olay şu, Sabancı'nın Ankara Yenimahalle'deki kız öğrenci yurdundaki öğrencilerden 30'u çeşitli vaatlerle kandırılarak fuhuşa teşvik edilmiş. Gece hayatına alıştıran kızlar zengin müşterilerin koynuna sokuluyormuş. Olayın duyulmasından korkan bir genç kız intihar ederek canına kıymış. İntihar eden diğer bir kaç kız da son dakikada kurtarılmış. Yurtta kalan kız öğrencilerifadelerinde "Olanları duyuyorduk ama, bazı yurt görevlileri, kaşınmayın siz yurttan atarlar diye tehdit edince korkup sustuk" diyorlar.

Başkent'in göbeğinde modern pezevenklik. Genç kızların bu yola düşüren Özal'ın "Türkiye en iyi günlerini yaşıyor" dediği hayat şartları değil mi? "Zengin müşteriler", işçi Mehmet olmayacağına göre, bu kişileri Türkiye'nin "Kaymak Tabakası"nda aramak gerekmez mi? Sonra nedir bu milletlin Sabancılardan çektiği. Yurti yöreticileri kız satar, Sabancı yandırtı Sabancı parsel edip vatani...

Emirogluda doğruladı

Sabancı Yurdu'ndaki kızları nasıl sattılar?

Sabancı Yurdu'nda Skandala karışan kızların sayısı 100'ü buldu

Eğer...

Gazetelerde yoksul bir ailenin 10 çocuğundan biri olan 11 yaşındaki M. Salih Özpelgin garaja girmekte olan bir otobüsün altında ezilerek öldüğünü okuduk. Okudukça da hırslandık. Çünkü küçük Salih'in ölüm evraklarına "kazada öldü" diye yazılacak. Ama o bir kazaya mı kurban gitti size?

Eğer Salih'in ailesi 10 çocuğunun karnını doyurabilseydi, eğer Salih'in yanında açlaçak okul için kalem, defter alacak parası olsaydı, eğer para kazanmak için koca otobüslerin vizir yüzü işlediği İzmir Santral Garajı'nda simit satmak zorunda kalmazaydı, eğer dümana saldırı gibi gelen belediye zabıtasından korkup, elindeki tek sermayesi simit tablasını kaputmamak için kaçmasaydı, eğer otobüs şoförü merkezi bir garaja fren yapamayacak süratle girmeseydi ve eğer ülkemizde silahlanmaya milyarlar ayrılmayıp, tekellerin kazançları uğruna yok-sulluğa mahkum olmasaydı, eğer çocuklarımız oyun pağında çalışmak zorunda kalmazaydı, eğer, eğer, eğer... Küçük Salih ölmeyecek bugün beyaz yakası, siyah önlüğüyle yaşlılarıyla birlikte koşuyor olacaktı.

1000 kişilik cezaevi hazır! Okul için "dükkân" bulunamıyor!

Gazeteler, Adalet Bakanlığı tarafından Bandırma'da bin kişilik kapalı cezaevi yapıldığını bildiriyor. Bandırma C. Savcısı, 6000 metrekaareye varılan

